

A REFORMÁCIÓ EMLÉKÜNNEPÉRE

(Elmondta: M. K. M. 1960-ban)

Az a kitüntetés ért, hogy ezen alkalommal a reformációtörténet hős asz-
szonyairól beszélhetek, kiváltképpen Árva Bethlen Katáról.

Nemcsak az idő rövide, de azért sem térek ki a reformáció szükség-
ségének méltatására, mert előttem már sokszor és nálam nagyobb és
hivatottabb személyek megtették. Pár szóban mégis ki kell térjek azonban
ezen zivataros időszakra azért, hogy igazolhassam azon Örök Mécseket,
akiket a hitük megváltásától sem riasztott vissza és azokban a történelmet
formáló időkben megállották helyüket a férfiakkal egy sorban.

Sokan vitatkoztak már, és még sokan vitatkoznak majd, hogy szükséges
volt a reformáció? Lesznek, akik vallják és lesznek, akik tagadják. Mi, ez
alkalommal, a leghitelesebb bírót idézzük, amely annak a kornak a legkife-
jezőbb jelzőt adta — Sötét Középkor...

Ez a Sötét Középkor tette szükségessé a reformációt.

A pogány korszakot felváltotta a kereszténység. Azonban, hogyha figye-
lembe vesszük azt, hogy mi ítéletet mondtunk a pogány római császárok
fölött, akik az első keresztényeket a kiéhezett fenevadak elé dobták, és az
emberi élet előttük születési és vagyoni kiváltságoktól függött, akkor igazat
kell adjunk a történelem ítéletének, amikor a Krisztus utáni, több mint 12-
14 évszázad múlva, még akadtak, akiknek ugyanaz volt osztályrészük, mint
az első keresztényeknek a pogányok uralma alatt, és életük mind a zsarnok-
tól függött, és hitüket sem vallhatták meg szabadon.

A bibliában is megvagyon írva, hogy őrizzétek a hamis papoktól és a
hazug írásmagyarázóktól. A sötét középkor pedig a hazug papok és hamis
írásmagyarázók korszaka volt. Félremagyarázták még az Isten előtti egyen-
lőséget is, de minden Istent szomorító tevékenységüket Jézus nevében tet-
ték.

A farizeusok és képmutatók legtöbbször a hatalmasok sorából kerülnek
ki. Ezek ellen emelték fel szavukat az első reformátorok.

Luther Márton, mint tudjuk, 1517. október 31-én függesztette ki örök-
érvényű 95 pontját a wittenbergi vártemplom kapujára, és a reformáció,
mint tűzcsóva terjedt a megérett talajon...!

Magyar népünk lelkében azonnal gyökeret eresztett. És, míg szerte a
világon helyre állt már a rend, és vége volt a 30 éves háborúnak is, magyar
népünk még mindig vérzett és áldozott, hogy református hitét megtarthas-

sa. Mi volt ennek az oka...? Az, hogy a reformáció magyar népünknek sok-
kal többet adott, mint más népnek. Rokont volt a magyar nemzeti szellemi-
séggel. Hirdette az egyén szabadságát, a Teremtő előtti egyenlőségét, de a
felelősséget is Istennel és fajtájával, hazájával szemben, amely ellen, ha vét-
kezett, — a felelősséget saját magának kellett azért vállalnia Isten és ember
előtt... Ha a történelemben visszaillesztünk a Krisztus előtti magyar évez-
redkre, azt láthatjuk, hogy testvéreink ősvallásának alaptételei nagyban
hasonlítanak ehhez az emelkedett eszmerendszerhez...! Nem csoda hát,
hogyha, amikor átkerjünk hozzá a reformáció, a legnagyobb magyar csalá-
dok azonnal magukévá teszik. Templomokat, melléje iskolákat, verseng-
ve építenek, a házuk népét — de mindenkit az Isten az ő gyámságuk alá
helyez — felemelni igyekeznek. A templomokban templomépítő főuraink
és asszonyaink nem külön helyre ülnek, hanem az egész házuk népével,
szolgáikkal — érkező sorrendben hallgatják Isten igéjét...

Nagyenycden a világ második teológiája épül, Sárospatakon a másik...

Jól tudjuk, hogy a török bent ül hazánkban Mohács óta, saját koronás
királyunk pedig a törökkel versengve pusztítja a magyar értékeket, és mégis
mit látunk...? Ezen kort nevezik a történelemírók a legmagyarabb kornak
Magyarországon. Ennek igazolására, hogy elfogultsággal ne vádolhassanak
más vallású véreink, egy kegyesrendi tanár, római katolikus magyar püspö-
köt idézek... Dr. Takács Sándor írja erről az időről: „Az új hit kezdetén a
vallásgyűlölet ismeretlen volt hazánkban — nem itt termelt, hanem
Bécsből palántálták át hozzánk. A reformáció kezdetén — a régi és az új hit
követői a legatyafiságosabb szeretetben éltek egymás mellett és a közjavát is
jobban szolgálták, mert mindegyik túl akarta szárnyalni a másikat a nemes
cselekedetekben, az embertársaikhoz való szívességekben...”

A kezünk között lévő cc. 400 éves irat szerint — Baranya megyei levél-
tárból — már 1576-ban az egész ország fel van osztva, körzetekre, amelyek
központok irányításával működnek. Van itt mindjárt egy hiteles igazolása is
a működésüknek, olvassuk: „... 80 kilométeres körzetből, ki gyalog, ki lóhá-
ton igyekezzenek jelen lenni, nemcsak Baranya, de Szerém megyei refor-
mátusok papjai is, hogy fontos egyházi ügyekről tanácskozzanak...”

Mi lehetett drága véreinknek olyan fontos egyházi ügy annak idején,
hogy 80 km-es körzetből a lelkészeknek még gyalog is meg kellett jelenni-
ük...?

„Azt akarjok, hogy minden tanító, vagyis pap — ne csak prédikáljon,
hanem az gyermekeket, iffiakat is, a körösztényiségnek fundamentomára

tanítsa... Az iskola mestörök híven eljárújanak, mind az iffiaknak és minden gyermeknek tanításában, mind peniglen az templomhoz való ceremóniáknak kiszolgálásában... Gyűlölködőket az Úr szent asztalához ne engedjenek... Az mennyegző az őrzők — vőfélyek — is jól meglássák, hogy kiket szöröznék össze — nem peniglen erkölcstelen személyöket...”

Hasonlítsuk csak össze a mi Baranya megyei, vagy az ország más részének falusi kultúrigényeit pl. a nyugati világ néhány fővárosi népének kultúrigényeivel, nem cc. 400, de csak 200 évre visszamenően is, a csodaszép kőpalotákban analfabéta társadalmak élnek sok helyen... a reformációval a magyar szellemiség pedig évszázadokkal előbbre néző erkölcsi várakat épít...

Ez azonban sok volt az idegen vérű uralkodónknak. Elkövetkezett az ellenreformáció. Jöttek a hangzatos nagy szavak is: „Magyarországot előbb koldussá, azután katolikussá teszem...” Ha így nézzük, könnyen hihetjük, hogy az idegen uralkodó a maga módján Istent kíván szolgálni... de mit látunk...? A saját császári vagyonát kívánta gyarapítani a magyarok vagyonával, és a saját uralkodói hatalmát erősíteni. Ennek igazolására is előbbi baranyai és szerémi okiratot kell felmutatnunk. .. Megsemmisültek a baranyai és szerémi református központok, de az egyének és az egyház vagyonát nem magyar katolikusoknak adta az idegen uralkodó, hanem Baranyába svábokat, Szerémbe szerbeket telepített le. Erdélyben románokat tüntetett ki kegyeivel. Az akkori történészek írják, hogy az ellenreformáció idején három „fa” volt Magyarországon... Caraffa Bécsből az uralkodó parancsára, ... Musztafa, a török zsarnok, és az ... akasztófa, a magyarok számára. Ismét hivatkozom az előbbi római katolikus magyar püspökre. Ő írja: „... Isten virágoskertjében, Erdélyben kevés volt a kés, a magyarok nyakának elvágására...”

Aki ebben az időben mert és tudott protestáns lenni... azokat méltán tartjuk a reformáció hithű harcosainak, mártírjainak, vértanúinak... Hála Istennek, sokan voltak, és hisszük, hogy bármit hozzon a jövő, lesznek ismét. Az ellenreformációval járó irtóztatós körülményekben a férfiak mellett ott látjuk mindig a nőt is...! Nemcsak, mint feleséget és anyát, de mint munkatársat, sőt mint diplomatákat is. Szinte lehetetlen nem látni I. Rákóczi György mögött feleségét Lórántffy Zsuzsannát ... és kár volna a linzi békét és a vallásszabadságunk győzelmét egyedül Rákóczi Györgynek javára írni, vagy a svéd király által tett ígéretének tulajdonítani. Rákóczi, de előbb Bocskai is a bécsi császárt, de esküszegő magyar királyt, Bécsig ill.

Linzig verték, és a békétárgyalásokat a császárnak állva kellett folytatnia a magyarok előtt...! Lórántffy Zsuzsanna nagyszerű lelkiességét látjuk, aki a magyarokat ért sok-sok megaláztatásból ezt a keveset adta az esküszegő zsarnoknak. Látjuk ezt a nagyszerű asszonyt, amint a háznépével — de éjjel egymaga is — a legnehezebb munkától sem visszariadva, urának, a teljes hadi felszereléseket állítja elő ... a puskaportól egészen a sebkötöző pólyáig ... de sietve, mert levelet kell írnia — a futár várja már — a svéd királynak is...! Ura távollétében, nemcsak háza népe, de az egész országreszi magyarság védelme a törökkel és a császári hadakkal az övé... Micsoda magyar szív és lélek ez az asszony. Az ilyen személyekre külön vadásznak a törökök és a császári hadak is. De Isten el nem hagyja az ő szolgáját. Örökmécs marad, és élő fáklya, nemcsak a református, de a katolikus magyar nők szemében is. Menye, illetve unokájának felesége, Zrínyi Ilona, katolikus, de magyar lélek... későbbben, a sárospataki kollégium kertjében... imádkozik, hogy Isten adjon erőt neki, hogy legalább megközelíthesse ura nagyanyjának, a református Lórántffy Zsuzsannának nemes nagylelkűségét. Az a példa mutatja legjobban azt, hogy az ellenreformáció hazánkban — vagyis a protestánsok elleni irtó hadjárat — egy volt a nemzeti szellem ellen való hadjárat. Zrínyi Ilona katolikus vallású, vajon őt nem éri-e Bécs keze ugyanúgy, mint urának nagyanyját és a többi áldott női hősöket...? Fiát, II. Rákóczi Ferencet kiátkoztatják Rómával, aki görög katolikus egyházban keres menedéket... Ezen történelmi képeket igazolására hozom annak a ténynek, hogy az ellenreformáció érve alatt, kiirtani akarták az egész magyarságot. Jézus nevében... Isten dicsőségére... ezt hangoztatták a farizeusok...!

Árva Bethlen Kata sorsába is elértek a polip karok. Új fegyvereket kovácsolt Bécs. Látták a Zrínyi Ilona és Rákóczi Ferenc házasságából, hogyha magyar református és magyar katolikus házasodik össze, még fokozottabban erősödnek a protestánsok, vagyis a magyarok. Azért most már idegen katolikus főurak és magyar reformátusok közötti házasságokat hoztak létre. Így lett árva Bethlen Kata saját elhatározásának ellenére az idegen gróf, Haller felesége, aki katolikus volt. Bethlen Kata, mint Bethlen Gábor fejedelem is, büszkén és a felelősség legtudatosabb érzelmével, vallották magukat Szent István király nagyapja, Gyula erdélyi fejedelem vérének. Tudták, hogy ennek a nagy névnek mivel tartoznak, s általa nemcsak Erdély, de az egész ország tiszta magyarságának is, akik előtt ez a név együtt fénylik az országalapító nagy király nevével. Bethlen Katára sok szem tekintett,

hogy idegen származású urának akarata, kényszere, hogy vallását megtagadja, valóra válik-e? Állt, mint köszikla a gyenge nő. Két fiúk és egy lányuk született. Akkor az anyai szív is nehéz kínokat állt ki, mert mindhárom gyermekét erőszakkal katolikusnak keresztelték. De Bethlen Kata összeszorította a fogát és imádkozott. Elkövetkezett, hogy Haller nyilvánosság előtt csúnya szavakkal illette hitvesét a református hitéért, és arcul ütötte... Nem tudta, hogy ezzel mennyire vét a magyar szokások ellen. Gyermekai beszélni tanultak, és első szavuk édesanyjukhoz gúny és csúnya szavak hangoztatása volt, református hitéért. Akkor is imádkozik Bethlen Kata, kérve a Mindenhatót, hogy adjon erőt neki, elviselni még ezt a csapást is, és adja elméjének megvilágosodását annyira, amennyire kiterjed a gonosz hatalom, hogy láthassa, mily sokan vannak, akik szomorítják az igaz Istent... Huszonhárom évesen özvegyen maradt. Akkor elkezdődött a harc gyermekei nevében — a vagyonért. Volt sok, de az kellett Bethlen Katának ... templomokat, iskolákat építtetett, és az ifjú, jó eszű jobbágyfiúk sokaságát küldte külföldi egyetemekre.. Gyermekeinek apai vagyonát odaadta, saját vagyonát a közjóra akarta fordítani... de ez kellett csak igazán, hiszen mi vagyona lehetett Magyarországon az idegen Hallereknek, amelyhez nem magyar vér tapadt...?

Állt már magyar Garabon, Bod Péter tiszteletes úr temploma, de állt érte a harc is. Simándi tiszteletesnek (Elnémult harangokról való emlékezés) keményen küzdeni kellett már a király támogatásával betelepített románokkal, a magyarok szellemi bástyáiért. Végül a hivatalos helyek, Bethlen Kata vagyonát zárolták addig, amíg döntés jön, hogy mi legyen vele... Azt hitték, ezzel eltérítik őt — megtörik. Nem így lett. Bethlen Kata korának legnagyobb nagyasszonya volt... saját udvarában állít elő nemcsak házi eszközöket, gyógyszereket stb., de enyv- és üveggyára is volt. Nem tört meg! Hű maradt Istenéhez és Isten nem hagyta el árva Bethlen Katát... derék, jó református férjet adott neki, gróf Teleki Lászlót, akivel a továbbiakban már együtt munkálták itt a földön Istennek országát.

Bethlen Kata példája, a hithű és a hitért a legnagyobb lelki kínokat is vállaló református nőknek. Bethlen Kata szerint, nincsen olyan szerény cselekedet a nemes célokért, amely sokat ne jelentene az Isten előtt...

Napjainkban, hogyan és miben érvényesül a Bethlen Kata szellemisége...? Egyházközségünk egyik csoportja a Bethlen Kata nőegyesület... vajon, nem a mindent vállaló, és hittel, verejtékkel Isten országát munkáló

Bethlen Kata szellemét teljesíti-e ki, aki, aki nagyban hozzájárult, hogy Egyházközségünk 35. évfordulóját megünnepeltük...?

Bethlen Kata szelleme azonban ott van a rab hazában is, és hősöket formál a kínos betegségben szenvedő nőkből is. Rab hazánkban az istentelenség szül tanyát, és mégis az ő gúnyolódásuk közepette is, testi-lelki kínok között is, úgy vallotta meg hitét édesanyám — mint írták nekem — hogy nemcsak az egész falut, de az istentelen gúnyolódókat is megrendítette... Legyen emléke áldott, mert legtisztábban ő adta nekem a nagy református nők szellemiségét.

Kálvinista-református hitünk tanítása szerint, mindig keresnünk kell Istenünk útjait, és ahova állított bennünket, ott megmaradni. Azonban az élet tele van útvesztőkkel, azért példa kell, mely utat mutat. Nézzük elődeink példáját, de száműzzük azokat, akik mást akarnak nekünk mutatni.

A mi korunkban új válság előtt állunk. Magyarságunk, hitünk — de most már nemcsak a mi hitünk, az egész krisztusi életforma —, veszélybe került. Keleten nyíltan hangoztatják, hogy nincs Isten, a Nyugat pedig azt állítja, hogy ő krisztusi fundamentumokon áll! — Államférfiak órákat beszélnek anélkül, hogy Isten nevét egyszer is említenék....! Nekünk magyaroknak ez idegen... s mi ebben az idegenségben nem akarunk elveszni, mert hisszük, hogy a Teremtő bölcsőbb volt, amikor a népeket és nemzeteket külön teremtette az örök fejlődés érdekében —, mint azok a földi parányok, akik most a népeket és nemzeteket egyesíteni akarják akár az istentelenségben, akár a képmutató keresztény, vagy keresztyén életformában. Azért, soha annyira, mint most, szükséges nem volt, hogy Krisztusban testvér, más vallású magyarokkal is, versengve egymással, szolgáljuk fajtánkat, egyházainkat, az egyetemes krisztusi világnézetet. Erre int bennünket a reformáció vértanúinak és hőseinek, a Magyar Örök Mécseknek példája. Ha útmutatást látnánk az ő példáikból, bizony..., bizony... semmi mást nem jelentene az ünnep, mint alkalmat, hogy otthonról valahova elmenjünk és akkor hiábavaló lett volna az a tengernyi áldozat. Teremtő Istenünk a mi könyvünkbe pedig beírná, hogy adtam nekik hősöket, mártírokat nemes lelkű férfiakat, nőket, nem érdemelték meg... meg kell semmisüljenek...

— Mi nem akarunk megsemmisülni, ápoljuk, továbbadjuk szellemiségüket, hitüket, és nem riadunk vissza semmitől, hiszen erős várunk nekünk az Isten.

KI NEVELTE ZRÍNYI MIKLÓST...?

A hadvezér és költő Zrínyi Miklós halálának 300 esztendőös évfordulóját ünnepeljük ez évben. Két esztendő múlva — 1966-ban — a dédnagypapa, a mohácsi hős és szigetvári hadvezér Zrínyi Miklós halálának 400 esztendőös évfordulója lesz. Mint valahol olvastuk, otthon összevonták a két évfordulót és „Zrínyiek évének” nyilvánítva ez esztendőt, ott, ahol a dédnagypapa és dédunoka harcolt a törökkel — Szigetváron, hatalmas ünnepély keretében hódolnak a hősöknek véreink.

A külföldön megjelenő sajtóközlemények, méltatva Zrínyi Miklóst, a hadvezért és költőt, csaknem kivétel nélkül azt írják, hogy horvát származásúak és Pázmány Péter nevelte.

Mi nem kívánjuk kisebbiteni Pázmány Péter érdemeit. A Zrínyiek horvát eredetét nem vitatjuk. Azonban az alábbiakban nagy tudású magyar történészek a Zrínyiekkel kapcsolatos munkásságát ismertetjük.

Horváth Mihály — róm. kat. csanádi püspök, Kossuth kultuszminisztere, akit a Habsburgok halálra ítélték, és távollétében jelképesen ki is végeztek — Magyar Történet c. munkájában írja, hogy az Árpád-ház kihalása után (1301.), mikor a Szent Korona birtoklásáért, szembe találkozott több irányú törekvés, és végül az Anjou-házi Róbert Károly lett a magyar király, ebben legfőbb érdem Zrínyié volt...

Ezek szerint tehát a horvát eredetű Zrínyi család csaknem egy időben — vagy nem sokkal később — került kapcsolatba a magyarsággal, mint a német eredetű Pázmány család. Csakis így lehetett abban az időben számottevő személy a Szent Korona körüli történeleknél.

1526-ban Mohácsnál harcolva az alig 15 esztendőös Zrínyi Miklós érdemeiért kapja a grófi címet.

Sehol sem olvastuk eddig, hogy a Zrínyiek horvát eredetüket tagadták volna. Azt azonban sajnos olvashattuk és olvashatjuk, hogy a horvát nép nemcsak, hogy nem méltányolta kellőképpen a vérükből származó Zrínyieket, de van példa rá, hogy szöveteztek ellenük az ellenséggel.

Olvashatjuk, hogy pl. Munkács várát, melyet hős védőasszonya, Zrínyi Ilona nagybátyjának, Zrínyi, a hadvezér és költőnek útmutatásai betűről-betűre való szem előtt tartásával rendezett be az ellenállásra, három évig tartó hiábavaló ostrom után, a fejedelemsasszony horvát származású bizalmasa árulja el a bécsi, császári hadaknak...

A következőkben dr. Takáts Sándor róm. kat. pap-tudós, kegyesrendi

tanár, magyar történész munkásságából veszünk ismertetőt. Takáts Sándor gyűjtötte össze a XVI. század és a XVII. század eleji, vagyis azon kornak fellelhető történeteit, adatait, családi kapcsolatait, levelezéseket stb., amelyben a Zrínyiek éltek. „*Régi Magyar Asszonyok*” c. könyve, 1914-ben jelent meg. Azonban „*Zrínyi Miklós nevelőanyja*” címen 1917-ben, 5000 példányban jelent meg ez a könyv. És mi 1959-ben teljesen felvágatlan példányt tudtunk szerezni ebből a könyvből. Jobban örültünk volna, ha agyonforgatott állapotban lett volna...

Mielőtt rátérnénk Zrínyi Miklós, a hadvezér és költő nevelésének körülményeit ismertetni, először a *Régi Magyar Asszonyok* c. könyvből kell megismerni a XVI. századi és a XVII. század eleji magyar családi életet, mely régi magyar családi szokások és hagyományok alapján folytatódott.

— A XVI. század - vagyis a legmagyarabb s a legnemzetibb század lelkesedésének, lovagias szellemének, a mély vallásosságának az okát és rugóját a magyar családi életben kell keresni — írja Takáts Sándor.

A század bevett szokása szerint a nemesek és főnemesek gyermekeit 9 - 10 éves korukban már más családokhoz adják, hogy ott tanuljanak és nevelődjenek. Minden főúri házban, imígyen egész csomó nemes ifjú és leány nevelkedett. Velük nőttek fel az illető család tisztjeinek, érdemes szolgáltnak gyermekei, valamint a nemes ifjak és leányok jobbágyinasai és szolgálóleányai. Valamennyi gyermek, ifjú, leány és szolga a ház urát „édesapámnak”, a ház úrnőjét „édesanyámnak” szólította. Jómaguk pedig „atyafi szolgák” néven szerepeltek. Az ifjaknak is, a leányoknak is külön mestereik voltak. Akadnak a mesterek között híres külföldi tudósok. Az ifjak között akadnak, akiket külföldi iskolákra küldenek tanulni.

Ezen magyar családoknak nemcsak belül az országban, de kívül idegen országokban is híruk van. Elismerést és tekintélyt szereznek nemcsak maguknak, de magyarságuknak is. Nagynevű külföldi családok küldik Hazánkba nevelkedni gyermekeiket, közöttük királyi családok ivadékait is. Így került pl. Zrínyi Miklós nevelőanyja — Lobkovitz Poppel Éva — a Batthyány Boldizsár udvarába, felnőve pedig menyük lett, Batthyány Ferencné. Batthyány Boldizsárnét, Zrínyi Doricát — a dédnagypapa egyik leányát — viszont Batthyány Ferencék nevelték fel, hogy ezután a menyük legyen.

Természetesen ezen udvarházak ifjúságának egész életükre kiható nevelést, legjobb példát, mindig a ház ura és a ház úrnője adja. Példás házaseletükkel, egymás iránti kölcsönös szeretettel és megbecsüléssel, egymás irán-

ti kölcsönös tisztelettel. Jól tudják ezek a családok, hogy rájuk sokan néznek — idegenből is —, azért mindenek fölött nagyra tartják a család nevének tisztaságát. Ezt tartják a legnagyobb vagyonnak, az erkölcsi tisztaságot.

Földi javakról aligha lehet beszélni abban az időben, mert ami van, vagy a török, vagy a császári hadak lesik, hogy elrabolhassák. Olvassuk, hogy a Régi Magyar Asszonyok asztalainál, bár naponta 80, sőt 100-on is felül, pusztítják a cipót, de a ház úrnője megrovást kap a királytól, hogy a koronázási ünnepélyen nem jelennek meg a magyar főasszonyok... És ez alkalommal derült ki, hogy ezen nemes lelkek, akik a XVI. században melengették a dermedő magyar szellemet, nem tudtak felöltözni ők maguk az alkalmaknak megfelelően, mert nem volt ruhájuk.

Ismeretes, hogy annak a kornak a férfiai csaknem minden idejüket harcban töltik. Így minden munka, sőt a hadak élelmezésének gondja is, az asszonyok vállán nyugszik. Idejük hát nemigen jut léha szórakozásokra. A munkára másokat is nekik kell buzdítani a személyes példával.

Takáts Sándor, tanulmányozva ennek a kornak a történetét, keserűen írja, hogy „a Mohács utáni hivatalos magyar történészek szeretik az országunkat és népünket ért minden veszteséget a törökök nyakába sózni.”

„Ez pedig nem igaz, mert saját koronás királyunk utasítja a Bástat is Bécsből Magyarországra, hogy ölesse, égesse, akasztassa, pusztítsa a rebellis magyarságot, s a jó érzésű németeknek osztogassa a magyar földet. S olyan világ támadt pl. Erdélyben, e szép „Tündérországbán” (ez volt Erdély neve a XVI. sz.-ban), hogy nem találtak elegendő bicskát, amivel az elfogott uraknak, nemeseknek és vitézeknek nyakát elnyiszálhatták volna. S talán más világ járt Magyarországon? Oh, nem....!”

Az örökös harc felemésztett mindent, embernek-állatnak való eleséget. Az országutak pedig telve voltak egy-egy ütközet után árván maradt gyermekek éhes-rongyos, csapatokba verődött kis csavargóival. És ezeknek a kis háborús áldozatoknak útja is azokba az udvarházakba vezetett, ahol erre felkészülve vártak melegszívú magyar asszonyok. Nézzünk csak ezzel kapcsolatos eredeti levelet, Batthyány Ferenc (Zrínyi Dorica nevelőapja) írja:

„... az terek beszáguldott Velikére. Szinte Csázmáig jutott volna, ha az vizcken által jöhetett volna. Azért, mihelyt ágyúdörgést hallasz, azonnal hagyd meg a szegén népek, hogy fussanak, és oltalmaztasd őket. Hadd meg, hogy ébren legyenek. És innen küldök most valami szegény gyermekeket, kiket felvisznek. Azoknak gondját viseld, míg én is jövök...”

Mai szemmel nézve — ismerve már egy nyaláb „demokráciát” — úgy

véljük, ez a magyar hagyományokban gyökerező demokrácia mintha felemelőbb volna, mint a mostani divatúak...

Mi sem természetesebb, hogy az ilyen udvarházakban nevelődő gyermekereg szemei előtt zajlottak le ezek az csemények, és hatás nélkül nem maradhattak, egész életükre.

Ismertetni kellett ezt úgy véljük, hiszen Zrínyi is hagyományait tisztelte. És volt-e jobb szükség hagyományaink megismerésére, mint a mi korunkban...?

Takáts Sándor, „Zrínyi Miklós nevelőanyja” c. könyvéből folytatjuk a továbbiakban az ismertetést. Tudjuk, hogy Batthyány Ferencné, Lobkovitz Poppel Éva nevelte. Majd 16 éves korában Nagyszombatban került Pázmány Péter nevelése alá. A dédnagyapa Zrínyi 15 éves korában Mohácsnál harcol, ami rávilágít arra, hogy ebben az időben már kevésbé lehet beszélni „nevelésről”.

Könyvének 35. oldalán írja Takáts Sándor:

— Olyan asszonyok kormányozzák a legnagyobb magyar háztartásokat, mint Poppel Éva (Batthyány Ferencné), Czobor Erzsébet, Wesselényi Kata, Nyári Krisztina, Thurzó Borbála. Az ilyen asszonyok nevelő iskolájából csak jó magyarok, lelkes hazafiak kerülhettek ki. Ilyen tűzhelyek adhattak nekünk Zrínyi Miklósokat...

— Poppel Éva élete is ilyen tűzhely mellett folyt le. S már csak azért is érdemes őt megismernünk, mert vele együtt egyik leghatalmasabb főúri családunk háztartásának vonzó képe elevenedik meg. Azon tűzhely világa, amely mellett egykoron árva Zrínyi Miklósunk nevelkedett. Amit itt Lobkovitz Poppel Éva lelkivilágáról mondtunk, az kulcs Zrínyi Miklósunk jellemének, gondolkodásának, eszmevilágának megértéséhez...

Meg kell itt jegyezzük, hogy az új hit — a reformáció hamarosan elért Hazánkba, s a legnagyobb magyar családok teszik magukévá az indulásnál. A Batthyányak — Zrínyiek. Lobkovitz Poppel Éva is a protestáns Batthyányak udvarában nevelkedett, s ő maga is protestáns.

Takáts Sándor írja az új hit terjedéséről, hogy „... az új hit indulása idején, szinte termékenyítően hatott. A vallásellenes gyűlölködés idegen növény volt Hazánkban, Bécsből plántálták át hozzánk...”

Az ellenreformáció alatt sokan visszatérnek a katolikus hitre, így Zrínyi Miklós édesapja is, majd később Batthyány Ádám, Poppel Éva fia is.

Könyvének 34. oldalán írja Takáts Sándor:

— Bizonyos, hogy Zrínyiből emberséges magyar embert Poppel Éva

nevelt. Későbbi fejlődésére már nem volt befolyással. Hogy Zrínyi költő és hadvezér lett, abban neki nincs része De igenis az ő áldott befolyásának világos érdeme Zrínyi Miklósunk erkölcsi, hitbeli meggyőződése. Vannak kell lennie, aki ezt észre nem veszi. Miként Poppel Éva, ő is a szeretet alapján való kölcsönös megértésnek volt a híve. Nem ismerte a felekezeti türelmetlenséget, ahogy nem ismerte azt nevelőanyja sem. De azért buzgó és hívő lélek volt, mint Poppel Éva. Védelmezte a protestánsokat, hiszen akihez oly közel állott, nevelőanyja is protestáns volt.

114. oldal: — Alighogy Zrínyi György lehunyta a szemét, Poppel Éva már szárnyai alá vette a két kis árváját... Mivel a Zrínyi árvák gyámjai csak a birtokok kezelésével és „elkezelésével” foglalkoztak, a tanítás és nevelés dolgát Poppel Évára hagyták, mint az árvák legközelebbi rokonára. S Poppel Éva jó szíve ennél nem is kívánt többet. Csáktornyan tehát megtette az intézkedéseit. S miután távozott, levéllel és ajándékkal lepte meg a két kis Zrínyi fiút. Úgy látszik, Zrínyi Miklós és Péter ekkor írták életükben az első levelet. Szerelmes anyjuknak címézik e levelet, és szép szókkal köszönik meg Poppel Éva jóságát.

115. oldal: — És ez időtől fogva (1627. február 5.) Poppel Éva lett a kis Zrínyi fiúk vezetője, tanácsadója és anyja. Két éven át hol otthon, hol Poppel Éva birtokain tanulgattak. Mikor elérkezett az idő, hogy külföldi iskolákban tanuljanak, Poppel Éva Grätzba adta őket, de a saját legbensőbb emberét küldi velük.

1629. március 31-én kelt levelüket így fejezik be a fiúk: „Sok szerencsés jóknak kívánása után, alázatos szolgálatunkat ajánljuk kegyelmednek, mint szerelmes anyánk asszonyának...”

1633-ban Bécsben tanulnak a Zrínyi fiúk, Poppel Éva ott személyesen velük van.

117. oldal: — Nagyszombatból írott leveleik is mutatják, hogy Poppel Évával és fiával (Batthyány Ádám) sűrűn érintkeznek. Bár itt még Pázmány befolyása alatt állottak, gyakran felkeresik nevelőanyjukat. Egyik együttesen írt levelükben Péter menti magát Batthyány Ádám előtt: „Minthogy nem írhatok asszony önagságának, az mi anyáknak, méltóztassék alázatos fiúi szolgálatomat mondani, mert ha kegyelmed engedelmeiből lehet, én is önagsága fiának tartom magam...”

A fentiekből látjuk, hogy amint a Zrínyi árvák Pázmány keze alá kerültek, ő a legelsőnek tartotta, ha megtiltja a levelezést a nevelőanyjukkal, mert az protestáns.

A 116. oldalon a 3-as számú lapjegyzetbe ezt írja Takáts Sándor:

— Megszokott dolog nálunk, hogy a Zrínyi fiúk neveltetését teljesen Pázmány Péternek tulajdonítják. Írott bizonyíték erre azonban idáig nem került napfényre. Az egyetlen, amit Zrínyi és Pázmány életírói felmutattak eddig, Zrínyi Miklósnak főlovászmesterré való kineveztetése 1628-ban. Ezt szerintük Pázmány eszközölte ki a királynál. Ez sem igaz ilyen formában. A történeti valóság az, hogy a kis Zrínyi Miklóst ajánlották erre a méltóságra, s a király a bevett szokás szerint megkérdezte a magyar tanácsosokat, köztük Pázmányt is véleményük felől. S mivel a kinevezést egyikük sem ellenezte, az meg is történt...

— A szívélyes viszony a Zrínyi fiúk és nevelőanyjuk között később sem változott — folytatja a történész. Poppel Éva a Zrínyi fiúk neve napjára nem felejt el az ajándék küldését. A fiúk pedig így írnak neki: „...magamat nagyságodnak kegyelmedbe ajánlván, nagyságodnak igaz szolgája és fia, gróf Zrínyi Miklós”... vagy 1640. júl. 15-én „...mint jóakaró asszonyomnak, anyámnak,... alázatos fia, Zrínyi Péter...”

— Jónak láttuk mindezt elmondani — írja Takáts Sándor a *Zrínyi Miklós nevelőanyja* c. könyv befejezéséül —, hogy végre tisztán lássuk, kinek az áldott lelke vezetgette az árva Zrínyi fiúkat gyermekségük és ifjúságuk rögzös pályáján. Eddig ugyanis olyanokra ruházták ezt a dicsőséget, akiknek vajmi kevés részük volt a Zrínyi fiúk lelkivilágának fejlesztésében.

Érdemes visszatérnünk tehát eme jeles esztendőben arra a korra, amelyben élő magyar asszonyaink idegen családok gyermekeiből is olyan lelkes magyarokat neveltek, akik Zrínyi Miklósok nevelésében fizettek nekünk. Sajnos Rákóczi Ferenc szabadságharca után ezeket az udvarházakat, nevelő otthonokat megsemmisítették, mert a „magyar szabadság melegágyai” voltak. Helyettük divattá tette a kamarilla Bécsből, hogy idegen nevelőket hozattak Hazánkba. Meg is lett az eredménye. Véleményünk szerint azonban ez a divat lett a veszte az önző családi érdekeket mindenek fölé helyező uralkodóháznak is. Mert, ha ennek előtte a magyar családokból kiinduló erkölcsi tekintély nemcsak elismerésre készítette, de követésre is a számottevő európai udvarokat, sőt gyermekeiket örömmel küldték hozzánk nevelni — ennek a családi nevelő otthonnak a megsemmisítése sem múlt el nyomtalanul Hazánkon kívül sem...

Jómagunk az itt közöltekkel — kegyeletünk egy virágját tesszük a halhatatlan Zrínyiek elé. És hálás kegyelettel emlékezünk azokról a régi magyar asszonyokról, akik a Zrínyieket és hozzájuk hasonló sok-sok derék,

kiváló férfit adták Nemzetünknek. És kegyelettel emlékezünk arról a római katolikus pap-tudósról, Dr. Takáts Sándorról is, aki élete fő céljául — mint a fenti művei is igazolják — szívvel-lélekkel magyar fajtájának nemcsak lelki, de szellemi pásztoralását is tűzte.

ZRÍNYI MIKLÓS, A SZIGETVÁRI HŐS

Az 1964-es esztendőben Zrínyi Miklós, a hadvezér és költő halálának 300 esztendő évfordulójáról emlékezünk. A most folyó — 1966 — esztendőben a szigetvári hős, Zrínyi Miklós halálának 400 esztendő évfordulója van. Időben 100 esztendő van a két Zrínyi — dédapa és unoka — között. Történelmi szerepük és hadvezéri nagyságuk között semmi különbség nincsen azon kívül, hogy az ifjabb Zrínyi a magyar irodalomban is maradandó emléket hagyott. Nevük egyforma fénnel ragyog Szigetvárnál is. A dédnagyapa azonban életét is áldozza Szigetvárnál a hatalmas túlerő előtt. A dédunoka Szigetvár védelmének — és általában a vár védelmének addig ismeretlen kidolgozásával éri el hadvezéri nagyságának egyik fokát. Mint ismeretes, a Zrínyi-féle várvédelmi terv alapján, három esztendeig áll ellen az unokahúg, Zrínyi Ilona Munkács váránál, saját koronás hóhérunk ostromának

A szigetvári hős 1508-ban született. Alig múlt 14 esztendő, mikor harcolni kezd a török ellen. A mohácsi csata alkalmával, a nem egészen 18 esztendő Zrínyi Miklós személyes bátorságával vívja ki az elismerést. Ferdinánd király 1546-ban érdemei jutalmául neki ajándékozta az egész Muraközt. Ekkor már több magas tisztség viselője, várkapitánya Szigetvárnak is. De megundorodik a Habsburg-udvar intrikáitól. Lemond minden tisztségéről. Visszaadja a szigetvári főkapitányságot is. Azonban, mikor megtudja, hogy Szulejman szultán Szigetvár ellen készül, visszaveszi a várkapitányságot.

Szulejman szultán terve pedig az volt, hogy Szigetvár megtörése után, Bécsset foglalja el. Azért óriási hadsereget csoportosított Szigetvár ellen.

Zrínyi Miklósnak, Szigetvár védelmére, 2500 harcosa volt. Miklós császár azonban segítséget ígért. Sajnos, a Habsburgoknak saját szavuk sem volt soha sem szent — sem cselekvéseik —, Miksa császár is megszegve szavát, nem a Zrínyinek ígért segítségen törte fejét, hanem szórakozni indult. Az sem érdekelte, hogy Szulejman szultán Bécsset is fenyegeti...

1566. augusztus hó elején Szulejman, több mint 100 ezer harccsal és 300 ágyúval, megérkezett Szigetvár alá. Kezdetét vette a középkor legkiemelkedőbb harci eseménye, a szigetvári ostrom. Augusztus hó 2-án a szultán maga állt az ostromlók élére, hogy személyes bátorságával erősítse a rettentő vérveszteséget szenvedő török harcosokat. Harc közben követeket küldött Zrínyihez, hogy adja fel a várat, Horvátország trónját adja érte cse-

rébe. A szigetvári hős azonban nem fogadta el a szultán ajánlatát, és folyt a harc tovább. Szeptember hó 5-ig tizenegy rohamot vertek vissza Szigetvár védői. A szultánt annyira megdöbbentette a férfias bátorságnak és harci készségnek ez a foka, hogy szívszélhűdést kapott. A török fővezér azonban eltitkolta halálát az ostromlók előtt. Aknát ásatott a főtorony alá, szeptember 8-án felrobbantották és 100 ezer török harcos, 300 ágyúval egyszerre támadta Szigetvárt, amelynek védő serege ekkorra 600 főre apadt.

Zrínyi látta, hogy elérkezett az utolsó óra. Hiába várja a segítséget Habsburg Miksa császár magyar királytól... Felöltötte díszes ruháját, drágaköves kardját, és zsebeibe 100-100 aranyat tett. Kicsiny, elszánt seregének élén kirohant a várból a török harcosok tengerébe...

Rövid volt a harc. Pillanatokon belül elvéréztek a szigetvári védők. Élükön Zrínyi Miklóssal.

A török fővezér levágatta Zrínyi Miklós fejét és elküldte a Győr körül szórakozó Miksának. Holttestét a törökök illő tiszteességgel eltemették. Miksa a Zrínyi fejét átadta a Zrínyi családjának. Zrínyi Katica és az ura, Batthyány Boldizsár, vitték Csáktornyára, hogy édesanyjuk és két testvérük mellé temessék.

Zrínyi Miklósról, a szigetvári hősről, sajnálatosan kevés írott emlék maradt az utókorra. Feltételezhető pedig, hogy mikor jóval kisebb „valakikről” is össze tudtak írni a habsburgista történészek annyi „érdemes dolgot”, akadt volna feljegyezni való Szigetvár hősről is.

Kb. két esztendővel ezelőtt, amikor a dédunoka, Zrínyi Miklós a hadvezér és költőről emlékeztünk, szó esett a Zrínyi család származásáról is, mivel szinte általánossá vált a Zrínyieket horvát származásúnak tartani. Mi rendkívül nagyra becsüljük a horvát népet, hőseiket, mint a hőseket — tiszteljük. Azonban saját hőseinket nem ajándékozhatjuk el, mert ezzel megtagdnánk történelmi nagyjainkat.

A Zrínyi névvel kapcsolatban, a történetírók felé elhangzott kb. két esztendővel ezelőtt egy kérdés. Arra a mai napig sem válasz, sem cáfolat napvilágot nem látott. A kérdés így szólt: ...Miért felejtik el, amikor Zrínyivel foglalkoznak, hogy az Árpád-házból származó Koppánynak — aki ezt a nevet csak azért kapta az ősi magyar szótárból, mert l á z a d ó volt, és a tetét a „Koppány” szóval jelölték meg —, édesapja a TAR ZIRIND volt...!

A szigetvári hős gondolkodásmódjában, szellemiségében mennyire magyar volt, megismerhetjük leginkább a családi életében. Nemcsak a mindennapi megnyilvánulásban volt magyar, de tervszerűen művelte családi

életében a magyar jövődőt is. Ismeretes az akkori szokás, amely szerint a fejlődő gyermekeket nevelésre más házakhoz adták. Több került külföldre, előkelő — sőt királyi — udvarokba is. Zrínyi Miklós nyolc leányát és két fiát magyar családokhoz adta nevelésbe is. A leányok a magyar nyelven kívül más nyelvet nem is használtak, s valamennyien magyarhoz mentek feleségül is.

Bármilyen mostohán kezelte a habsburgi történetírás — és kezeli ma is a Habsburg emléken nevelkedett „bölcsek” kara a Zrínyieket, közöttük a szigetvári hős emlékét is, mégis fent maradt az utókorra a szigetvári hős legendás nagysága. A konstantinápolyi török levéltárban őrzik Szigetvár ostromának teljes leírását. Nekünk, magyaroknak idegenek felé is értékebb az ellenfél leírása, mert elfogultsággal bennünket senki nem vádolhat a Zrínyikkel szemben.

Az amerikai történetíró Herold Lamb, Sulejman the Magnificent c. könyvéhez a történelmi adatokat a török levéltárból merítette. Az előszóban hangot ad annak, hogy a könyv megírására őszinte török barátsága indította. E barátságból indult ki érdeklődése a törökök történelmére felé — az idő, amikor a magyar olvasók is megismerhetik a konstantinápolyi — vagyis az ellenfél történelméből saját hősünk, hőscink szerepét.

A szigetvári hős meleg baráti levelezést folytatott Luther Márton fiával is. Véljük, a Luther család levelei között is találunk bőven adatokat, amelyek Zrínyi nagyságát 400 év távlatából is igazolják, ha szükség lenne igazolni egy Zrínyi nevet.

Magyar népi társadalmunkban a Zrínyi név éppen olyan legendássá lett, miként Hunyadi, Mátyás király, vagy Szent László. Odalent valahol az Alföldön, mi magunk is együtt tanultuk tisztelni e nagy neveket, a legigazabb magyar „történet tanítónőitől”, édesanyánktól. A hősi életszemléletet a férfiak élik, a nők őrzik, az édesanyák továbbadják...

Legyen áldott a szigetvári hős emléke, és példája világító fáklya, eljövendő magyar századokra.

A most folyó — 1972-es — esztendő, mint tudjuk, otthon a mai kormány „DÓZSA-ÉV”-nek nyilvánította. Irodalmi előadásokat tartanak Dózsa személyét ismertetni, újságok — képeslapok emlékeznek, szobrokat emelnek, s az alkalomnak megfelelő tv- és rádió-adásokat sugároznak.

Nem feledkezett meg Dózsáról a külföldi magyar sajtó sem. Két háború közötti, otthoni neves magyar író pl. Oláh György, majd a Kanadai Magyarság c. lapban Esze Ambrus, aki valamikor Budapesten megjelenő Pesti Újság munkatársa volt (akkori nevével), méltatják Dózsa emlékét, az otthoni írókkal, elemző formában.

Kíváncsi voltam, hogyan írnak — kevés kivétellel — azok, akik a hatalmon lévő párt erkölcsi alapjait kívánták szolgálni. Alkalom volt csupán a Dózsa-év a rendszert és a megszálló idegen hatalmat dicsőíteni. Pártpolitika.

A külföldön élő írók viszont, az otthon ma uralmon lévő politikai hatalom birtokosait akarták csempülni — pártellenes szempontból.

Dózsa szellemiségének egyikéhez sincs semmi köze.

Csak az halálosan bizonyos a két „pártos” között, hogy a mai magyarság — úgy az otthoni, mint az, aki kívül él a határokon, de belül a nemzetben a távolság ellenére is — ma éppen olyan sorsfordulóban él, mint Dózsa korában élt.

Így emelkedik Dózsa szellemisége történelmivé.

Az otthoni, valamint a külföldön élő írók — mint látom — ugyanazt a történeti forrást használták. Sokat tehát nem is találhattak Dózsáról. Ha csak annyi szerepe lett volna Dózsának kb. 500 évvel ezelőtt, amit találtak — ismervén a történelem nagyvonalúságát —, azóta az emléke sem élne.

Nem tudják pl. sem az otthoni, sem a kinti írók, mikor, hol született Dózsa. Az 500 éves „születésnap” csak „körülbelül”-nek jelzi az időt. Semmit sem tudnak — vagy ugyanazt írják — az 1514-es tragédiát kiváltó eseményről — egyszerű, szegény nemes volt. Mikor Bakócz Tamás bíboros keresztes hadjáratot szervezett, annak a kapitánya lett. Zászlója alá tömegesen szöktek gazdáiktól a jobbágyok, s más rongyos, mezítlábos elemek. Ezekből tevődött össze serege. Azonban nem a török ellen indultak, hanem a magyar nemesség ellen. Csúnya mészárlást rendeztek soraikban... stb., stb... Cegléden találtak valami „kiáltványt” a levéltárban. Dózsának tulajdonítják. Ebben a kiáltványban Dózsa arra szólítja fel a mögötte lévőket, hogy mészárolják le a nemes urakat. Ezen kívül semmi... És éppen ez a gyanús...!

Debrecenben, elhaladva a Nagytemplom előtt, a Bessenyei ref. főgimnáziumnál kezdődő Péterfia utcán, a IX. Vegyesdandár Parancsnokságnál kezdődő Hősök fasorán is tovább menve, balra, egy széles nagy utca nyílik, Károly Ferenc József út a neve, a Hajdúböszörményi útra visz. Ha ezen az utcán elindulunk, kb. a közepe táján, a Gizella malom után pár háztömbbel, egy hatalmas sugárút indul északnak, a Dózsa György sugárút. Az első házon, fehér márványtáblán arany betűkkel az van írva: — Ez a föld a Dózsa György birtoka volt. Előtte Hunyadi János tulajdonában volt. Az én gyermekkoromban, a két háború között ott volt a tábla.

Itt mindjárt látjuk, hogy Dózsa György, Hunyadi János kortársa volt, valószínűen hadi érdemeiért adta Dózsának saját birtokából azt a földet, amely abban az időben még nem tartozott Debrecen városához.

Cegléden járt-e Dózsa, nem tudjuk, de a halálban is hűséges társa, Mészáros Lőrinc róm. kat. lelkipásztor ceglédi volt.

Dózsa túlélte Hunyadi, sőt Mátyás királyt is, mert Horváth Mihály (Kossuth kultuszminisztere) írja, hogy Ulászló Dózsát haditetteiért, valamint olyan párviadalokért, amelyben török tisztet semmisített meg, kitünteti, díszruhával és aranylánccal ajándékozza meg. Eszerint más, mint eddig olvastunk róla. Főnemes, aki — mint királyok, s más főurak — lovagi mérkőzésen is szerepel, sőt eredményesen... Nem nincstelen senki, hanem még aranylánc is van, és díszruhája.

A debreceni levéltárban feltétlenül kell szerepelni papíroknak, melyekben meg van örökítve, hogyan került a város birtokába az a rész, amerre terjedve a város, előző tulajdonosát — és mint arra érdemest — utcanévvel megörökítették.

Még valami nyom Dózsa, ill. a zászlaja alatt feltételezhetően megfordult emberekről. Birtokomban van egy igen régi, az időtől megsárgult hajdúsági újság. Szüleimtől maradt rám. A hajdúsággal foglalkozva, eredetüket ismertetve azt írja, hogy — nem olyan a magyarság testébe külön olvadt törzs, mint a jászok és kunok, hanem a sokat harcolt, sokat szenvedett magyarság, megedződött népe, a hajdúság. Mint írja a lap — egyik ilyen zord idő emlékét őrzi pl. az 1514-es országgyűlés 60-61-es törvény-cikke. Eltiltja őket a fegyverviseléstől — megengedi, hogy a fegyveresen talált hajdút bárki elfoghassa, megölhesse, vagy szabadon üldözhesse...

Az 1514-es országgyűlés 60-61 tc. semmi kétséget nem hagyhat a

Dózsa-kutatónak, hogy a Dózsa központi hada a Hajdúságban volt. Tovább azt írja az újság: Épület, vagy kövek emlékül nem maradtak, elporladtak, de a szájhagyomány őrzi emléküket, mert a történetüket az apák tovább adják a fiaiknak...

Akik tehát a Dózsa nyomán elindulnak, a hajdúsági városok, stb. levéltáraiban talált emlékek mellett, a szájhagyományt se feledjék ki. Mivel pedig a Hajdúság — mint az előző tulajdonos nevét látjuk a táblán, a Hunyadi Jánosé volt, könnyen nyomára bukkanhatnak a Hunyadi családnak is. Kiderülhet, hogy nem román, hanem magyar származású volt Hunyadi János is.

A TÜZES TRÓNT ELŐZŐ MAGYAR TÖRTÉNESEK

A magyar Alkotmányból tudjuk, hogy — az uralkodónak az Árpád-házból kell származnia —, míg ki nem hal... Azután a királyválasztás a nemzetre száll.

Horváth Mihály írja, hogy amikor 1301-ben az Árpád-ház kihalt, az valamelyik akkori pártnak a merénylete folytán következett be. Hivatalos történezeink ezt célzó megállapítást nem közöltek velünk. Természetes, hiszen az Árpád-ház, napjainkig nem halt ki. Sőt az Atilla-ház sem — mint olvashatjuk Rudnay Egyed *Atilla Trilógia* c. könyvében, s ő maga (Rudnay) is Atilla-házi volt, kb. két éve halt meg.

Az akkori pápa, Róbert Károlyt küldte a magyar trónra. A nemzeti pártot képviselő Csák Máté és Apor László erdélyi vajda a legélesebben szembeálltak a pápa szándékával. Mögöttük volt a magyar főnemesség, a nemesség, a magyarság.

A magyarság sohasem fog abba beleegyezni, hogy a pápa királyt küldhessen Magyarországra... — A pápának csak annyi joga van legfeljebb, hogy a nemzettől szabadon választott királyt megerősítse — írta Csák Máté és Apor vajda a pápának. Összecsomagolták és visszaküldték Róbert Károlyt. A pápa nem nyugodott bele, sem a magyarországi pápai szándékot támogató urak.

Évekig folyt a harc. Csák Máté és Apor vajda a koronát is magukhoz vették, hogy a hátuk mögött, csel folytán Róbert Károly fejére ne tegyék a koronát.

Elbuktak. Megkoronázták Róbert Károlyt. Koronázása pillanatában hűberré tette a pápának Magyarországot. Ezzel győzött az a törekvés, amely

Szent István korától már minden eszközt megragadott, de célját nem érte el addig, amíg az Árpád-ház „kihalása” be nem következett.

Ezzel kezdetét vette a magyarság nyugati életformába való betörése különböző törvénycikkek alapján. Fokozott irányt vett a jobbágyság kialakítása. A főnemesség, nemesség és a főpapság idegenekkel való szaporítása.

Róbert Károlyt fia, Lajos követi a trónon. A hűbériséget még inkább megerősítette hazánkban. Ennek szem előtt tartásával szervezi-rendezi az országot, hogy olyan a politikai hatalom, kívül-belül, amely az ő királyi tekintélyét még inkább emeli a Szent Szék előtt. Ebből eredően a Szent Hivatal is támogatja törekvéseit. Uralkodása alatt európai tekintélyre emelkedik nemzetünk. A történészekről a „nagy” előnevet kapja. A magyarok is kapnak valami ragyogó emléket a történészekről, azt írják rólunk, hogy „Nagy volt hajdan a magyar, Nagy volt hatalma, s birtoka. Magyar tenger vizében hunyt el Észak — Kelet — Dél hulló csillaga...”

Igazság ebben az volt, hogy a magyaroknak kellett három tenger között védeni az Egyház érdekeit...! Így írja ezt Horváth Mihály:

— Külföldi tekintélye nagy volt Magyarországnak, de ez csupán királyi tekintély volt. Ezzel szemben a parasztságot egészen az urak önkénye alá vetette. Olasz és német iparosokat telepített be, akik lerombolták az akkor már külföldön nagy tekintélyre szert tett magyar kézműiparosokat. Míg az idegenből behozott iparosok állami támogatást kaptak, céheket alapítottak, addig ugyanabban a városban a magyarok céheket nem alapíthattak — tagok éppenséggel nem lehettek az idegen iparosok céheiben. A magyar nagyon ritkán beszélt nyelv lett. Városokban, aki magyar nyelvet beszélt, azt az olasz és német iparosok kinézték soraikból... Szembeálltak nem egyszer a pápákkal, életére is törtek, vagy elkergették. A Szent Hivatalban attól függően irányították a politikát, hogy — nem egészen Istennek tetsző harácsolási szándékaikat kielégíteni — támogatást hol, melyik uralkodóban látnak...

Savonarola kiemelkedik ebből a korból. Szemére veti a főpapságnak, hogy mezítlábos Jézust hirdető Egyház zászlója alatt harácsolnak, népek feletti zsarnoki hatalmat gyakorolnak, földi hatalmi törekvéseik szem előtt tartásával irányítják a népek fejlődését. Elevenen elégetik

Dózsa Györgyöt időben jóval előzően, kerékbe törlik Budai Nagy Antalt és társait, mert ki merik mondani, és hirdetni merik a független, szabad, nemzeti gondolatot. Pedig hívők voltak. Hitték, hogy a világon minden szép és jó, igazságosság, ami az egyént és a népi közösségeket összeköti,

minden áldás a földre, a jó Istentől jön. De az, amit láttak maguk körül Budai Nagy Antalék, azt ők a jó Isten eszméjével összeegyeztetni nem tudták, hanem ezt Ármánynak, vagy Ördögnek nevezték.

A magyarság eltemette Csák Mátét, Apor vajdát, a volt nemzeti pártot, s a független magyar nemzeti gondolatot. További történelme folyamán majd visszakapja Csák Mátét és Apor vajdát, mint „rabló-lovagokat”.

A törökkel a magyarságnak semmi baja nem volt. Kelet — Nyugat hitbéli, de még inkább politikai és gazdasági erőviszonyainak mérkőzése volt ez valójában. Hazánkat földrajzi fekvése, de még inkább, mert az egyház érdekeit kellett minden nemzeti érdek előtt szolgálni, mint hűbéresnek, semlegesek nem maradhattunk. Bár alkalmunk erre kitűnő feltételek mellett lett volna.

A török hadjárat, mely 150 éves megszállást hozott Hazánkra, és amely végül is, Hazánkban dőlt meg, mint világhatalmi tényező, - a mi levéltárainkban alig hagyott valami feljegyzést. Éppen ez ébreszt gyanút, hogy az sem igazi ... meghamisított.

A szabadföldi magyarságnak Nemzetünk e történelmi századaival szemben, szinte kötelessége lenne a török levéltárakat átvizsgálni, tanulmányozni. Láthatjuk, hogy külföldi írók, történeti írók, a török történelmet tanulmányozva munkásságaiknál, a török-magyar időkről sokkal többet, és egészen mást írnak, mint amit mi tanultunk valamikor.

A törökkel vívódó Hunyadi János világosan látja a magyarság akkori sorsát. Átérzi. Egy hús ... egy vér a magyarokkal. Ha idegen származása lenne, aligha érezné a magyar lélek rezdülését. Ahhoz nem elég a nyelvet használni. Mikor kormányzóvá választják, legelső sorban a Nemzet függetlenségét állítja vissza, független és szabad ismét. Azután szintén az első között van, a törvéncikk, hogy a Szent Székhez fordulni, a magyar országgyűlés tudta és beleegyezése nélkül, akár a bíborosnak is — minden tisztességüktől és minden vagyonuktól való megfosztást vonja maga után...! (Horváth Mihály).

Íme, itt a példa, hogyan reagál erre a Szent Szék...?

III. Calixtus (a spanyol Alonso de Borja) Hunyadiat — bár nem kérte — fejedelmi címmel, ennek jelképéül bíborral és mellkereszttel ajándékozta meg, Horváth M. szerint, Hunyadi a fejedelmi címert és bíbort nem használta — szerény volt —, a mellkeresztet pedig a gyulafehérvári templomnak ajándékozta. A Szent Szék, s a bíborosok tanácsa vagy testülete tehát nem mindig azonos az Egyház és a pápa törekvéseivel.

A Szent Szék — a bíborosok — Czillej Ulrikot küldték a Hunyadi nyakára.

Hunyadi Mátyás mindenben édesapja nyomdokain haladt uralkodása idején. A Nemzet érdeke volt előtte a legszentebb, és nem tűr semmit, ami ellenkezne a nemzet érdekeivel. Ismeretes, hogy saját nagybátyját, Vitéz János püspököt is börtönbe záratta, amikor rájön, hogy a háta mögött, a nemzet érdekei elleni kísérletnél szerepe volt.

Horváth Mihály azt írja, hogy a magyar nép olyan csodálatos erkölcsi és szellemi erő birtokában van, hogy a legerősebb nemzeti csapást is képes kiheverni egyetlen egy generáció alatt, ha saját véréből-húsából való, vele élő-érző vezető rétege van. A Hunyadiak kora mutatja ezt.

Országglásukat a régi magyar Alkotmányra alapozták (Pusztaszer). A független, szabad magyar szellemiség olyan csodát teremt, hogy az egész akkori európai népi társadalom bámulattal néz Mátyás király felé, Magyarországra. Pedig a Hunyadiak korában a főpapság és főnemesség hatalmi törekvéseiben igen korlátozva van. Az állami élettől elhatárolt Egyház is megtalálta munkásságának területét. Pogányságról nem tud senki a Hunyadiak korában Hazánkban.

Feltételezhetjük, hogy a Hunyadiak uralkodása alatti nemzeti emelkedés példája volt az a szikra, amely eljutva Európa nyugati országaiba, ott is mozgalmak indultak arra, hogy az egyházi érdek elé helyezték a nemzeti érdeket, mert így kívánta a fejlődő élet is. Feltételezhetjük, hogy a nyugati felvilágosodás korának bölcsője valahol ott ringott Pusztaszer körül, és még mélyebben a magyar őstörténelemben.

Dózsa György és társai tanúi voltak ezen történéseknek.

Hunyadi Mátyás halálával, amelyet szintén nemzetellenes erők segítettek elő — mint külföldi irodalomban olvashatjuk — a fekete ár összezapott a független, nemzeti Magyarország fölött.

A dolgozó nemzet, a nemesség és polgárság Ulászló kormánya alatt, már a Fuggerek és — mint Horváth Mihály írja — a „megkeresztényült” Szerencsés Imre bankár karmaiban nyög, akik elképzelhetetlen zsarnoksággal kezelik a karmaikba került dolgozó rétegeket.

Eközben meghalt a pápa. A Szent Széktől a magyar bíboros, Bakócz Tamás kapott ígéretet arra, hogy pápa lesz.

A TÜZES TRÓN

A pápaválasztásra induló Bakócz Tamás — mint a külföldi irodalomból is olvasható — marékszámba szórta az aranyat és az ígéretek a népeknek, amerre elhaladt, az időre, ha pápa lesz. Természetesen az aranyat idegenben szórta, az ígéretek meg Hazánkban.

X. Leó néven Medici János lett a pápa. Bakócz Tamás kárpótlásul „pápa-követ” címet kapott, mégpedig Kelet-Nyugaton a kereszténység minden tartományába. Nem adták ingyen...

Előzőcn felfedezték Amerikát. V. Habsburg Károly, spanyol király, Amerika felé kívánt terjeszkedni. De még Spanyolországban bent voltak a mórok, vagyis az Iszlám. Előbb Spanyolországból ki kellett az Iszlámot szorítani.

A törökök mozgásba jöttek, hogy az Osztrák (Habsburg)-Római császárságot megsemmisítsék, s ezzel a mórok megsemmisítését Spanyolországban megakadályozzák.

Délkelet-Európa kapuja vagyunk, a török átvonulást kért Ulászlótól, Ausztria felé. Európa többi államai segítséget ígértek Ulászlónak, ha nem egyezkedik a törökkel. De Ulászló nem bízott a segítségben, hanem mire Bakócz, mint „pápa-követ” visszatért Rómából, békét kötött a törökkel. Ez felborította a pápa és Bakócz — pápa-követ — tervét. Ő azonban nem hátrált meg. Tudta — mint Horváth Mihály írja —, hogy nagy hatást gyakorol tisztségével Ulászlóra. Azért megparancsolta, hogy országtanácsot hívjon össze, hogy ott tudassa a főnemesekkel és nemesekkel, hogy a pápa keresztes hadat kíván szervezni a török ellen.

Ulászló nem szívesen — hiszen ez a törökkel fegyverszünetet kötött ténnyt hazudtolja meg —, mégis összehívta az országtanácsot.

Bakócz előadta a pápa kívánságát az országtanácsban, azt is, hogy ezt a háborút a török ellen ő maga intézendi, alkalmas vezérről is ő maga gondoskodik.

Horváth Mihály alább egy még régebbi történetestől idéz a továbbiakban ezzel a vállalkozással kapcsolatban Jászaytól, aki azt írja, külön hangsúlyt adott a vállalkozásnak a körülmény, hogy a pápa-követ adja elő, aki ezt a címet az egész keresztény világban egyedül viseli.

Hogy ez a vállalkozás csak részleges, mert más országokból is jönnek a keresztes hadba, mert az egyetemes hadba menés előtt a pápa veszi át a hadak vezetését, és hogy az érsek alkövetet, vagyis helytartót, ez ismét he-

lyetteseket nevez ki, kik által a pápa parancsa végrehajtassék, mert ez Isten szent nevében az egész kereszténység közügye. Azért Isten szent nevében helyesnek és kedvesnek hirdettetnek mindazon rendelkezések, eszközök és büntetések azokkal szemben, akik ezt a tervet gátolni igyekeznek. Minden gátló szándékot, már eleve „pártütő” címmel bélyegezzenek mind az érsek, majd a helyettesek, sőt a biztosok is...

Ez volt az ok, amiért az úri szolgálatoktól éppen a tavaszi munka kezdetén elvont jobbágyok — a vezérek és biztosok által neki tüzelve, jogosnak érzé magát a bűnbocsánat kedves jutalmával kínálkozó szent vállalkozásnak ellenszegülni akarókat, mint „pártütőket” oly borzasztó eszközökkel verni. Bakócz — mint az országtanácsban is kijelentette, a hadak vezéréről is gondoskodott. Mint „pápa-titkár”, vagyis a pápa nevében — Dózsa Györgyöt kérte fel, akinek neve akkor, mint hadvezérnek, fogalom volt. Dózsa elfogadta a megiszteltetést. Gondolhatott volna-e visszautasításra, vagy ellenszegülni — s „pártütővé lenni maga is” — mikor erre a pápa-titkár saját maga kérte, akinek őszinteségében nem kételkedhetett.

Dózsa nevére — és mert ebben az időben a gyenge uralkodó alatt, az elnyomott dolgozó rétegek élelemhez is alig jutottak, a zsarnokság pedig rettentően nyilvánult meg feljűk a főnemesség és a „megkeresztényültek” részéről, akiket reájuk szabadítottak a Szerencsés Imrék és a Fuggerek — tömegesen állt a nép Dózsa György zászlója alá.

A nemesek és főnemesek látták, hogy könnyen baj lehet. Bakóczot igyekeztek rávenni, hogy beszéljen a pápával, nézze az ország rettenetes állapotát, és a pápát vegye rá, hogy a keresztes hadba vonulás esetére, a bűnbocsánat kedves ígérete helyett, valami mást ígérjen...

Dózsa serege egyre nőtt. Bakócz, a főrendek tanácskoztak, mi legyen.

Dózsa mögött a tömeg elhagyott családot, tűzhelyet — itt most sem élelmet, sem szállást nem kapott. Az idő telt...

Elindult a csóva, hogy honnan, senki nem tudta. Dózsa és serege megindult azok ellen, akiket a pápa nevében Bakócz előre „pártütőknek” bélyegzett. És elkezdődött „az Isten szent nevében helyeseknek és kedveseknek hirdetett minden eszközök” alkalmazása a „pártütőkkel” szemben.

Mikor Bakócz, a főrendek és a pápa észbekapott ... lángokban volt az ország. Mégis elég lett volna egy pápai, vagy pápa-titkári nyilatkozat, hogy megállítsa a történeteket, ... de nem hangzott el... Ellenben a főnemesség, a megmenekült nemesség, polgárság, a Dózsa-féle „lábadókra” vetette magát,

és irtózatossággal pusztítani kezdte őket. Legborzalmasabban a Szapolyai táborában bántak velük, Dózsa is ide került testvérével együtt.

Dózsa György tüzes trónra került, tüzes koronával megkoronázták, és tüzes jogart adtak a kezébe. Félig sült húsából enni kényszerítették az odavonszolt magyarokat, majd karóba húzták őket. Dózsa táborában, amelyet elfoglaltak Szapolyaiék, nagyszámú nő és gyermek is volt, és ezeket az ártatlanokat sem kímélték a főnemesek, vagy felkoncolták őket, vagy éhhalálra ítélték. Horváth Mihály írja, hogy a győzőknek a szívében az engesztelésnek még a nyoma sem volt. Karóba húzások, kerébkötések, amelyek alig akartak megállni. Majd, mikor ezt megelégtették, akkor a „vérítéletek” kezdődtek. Akik eddig menekülni tudtak, és a hozzátartozók között a legbarbárabb törvény — a „bűn részesein kívül” több ízigen visszamenő halál, vagy megcsonkítással való büntetés.

E szörnyű vérengzés áldozata lett Dózsaék alatt 400 nemes, majd Dózsaék leveretése után 70 ezer magyar, aki Dózsa táborában volt, és ezeknek visszamenően a családtagjaik is, akiket vagy karóba húztak, vagy megcsonkítottak.

A magyarság létszáma abban az időben 3 és fél, 4 millió volt. Ilyen vereség érte a magyarságot ebben az időben. A XX. századi magyarság számarányához viszonyítva az I. és II. világháború, valamint a II. világháborút követő „háborús bűnös” — címen kivégzett vértanúk sokezeres száma, valamint az 1956-os szabadságharc együttes véráldozatával mérhető.

A Cegléden talált és Dózsaék tulajdonított „kiáltvány” értelmi szerzőjeként X. Leó pápát és Bakócz Tamás „pápa-titkár” bírálhatjuk. Az én véleményem szerint — a tüzes trón is őket illette volna.

Akik tehát otthon a mai politikát irányítják és a folyó évet „Dózsa-év”-nek nyilvánították, a fentiekből láthatják, hogy igen messze estek a Dózsa szellemiségtől. Dózsa a kor áldozata volt, vele annak a kornak nemcsak nemesei, de a dolgozó magyarság is. Okulhatnak belőle. De nemcsak az otthoni magyarság okulhat Dózsa példájából, hanem a külföldön élő magyarság is.

A mohácsi vész ugyanazon erőviszonyok mérkőzése volt. A mórokat — az Iszlámot — kiszorították Spanyolországból, és II. Habsburg Fülöppel világhatalomra emelkedett Spanyolország. Az akkori Fuggerek és „megkeresztényült” Szerencsés Imrék gazdasági világhatalmát, csak a 30 éves háború szakítja meg.

Mohácsnál viszont elvérzett — mint az amerikai történész Harold

Lamb írja — Magyarország gerince, a nemességen kívül az egész dolgozó Magyarország. A bécsi titkos levéltári adatok szerint, II. Lajost egy Zettrich Ulrik nevű cseh, megbízásból szúrta hátba, így esett lovával a Csele patakba... Halálával felesége Habsburg Mária kezébe, ill. a Habsburg család birtokába került a korona, akik az első pillanatban, ahogy módjuk volt rá, ismét egyházi hűberré tették Magyarországot. Bár a Habsburg-házat a magyarok 1921-ben trónvesztettnek nyilvánították — detronizálták — a korona egyházi jelentősége — mint láthattuk a két háború között — megmaradt.

A független, szabad, nemzeti Magyarország eszméjét, 1944. október 10. tc. Szálasi Ferenc nemzetvezetővé választása, azután tett esküje, illetve a Szálasi Ferenc vezetése alatt egyesült koalíciós magyar kormány állította vissza. Háború tombolt akkor már az országban, így nem volt mód arra, hogy a magyarság megmutathatta volna — mint a Hunyadiak korában —, hogy mire képes egyetlen magyar generáció, ha véréből-húsából való vezető rétege van.

Nagyon jól látták a külföldi nemzetellenes erők már jóval előbb, mi következhet be, ha az a népi mozgalom előtérbe kerül, amely a napi politika apróságain kívül, az ő terveiket kerékre töri. Megindult a rágalomhadjárat. Ma sem szűnt meg emléküik ellen.

Az új Czillek — a „nagy politikusok” — de, akik nem látják a hétköznapi politikától, hogy szemünk előtt új erőviszonyok bontakoznak. Világnézeti harc folyik, amelynek végén már nem lehet ilyen-olyan kis konföderációs terveket megvalósítani. Nem konföderáció, hanem élettér bontakozik ki, és pl. az európai élettérbe az ő elgondolásuk nem illeszthető be. Az a nép-nemzet, amely egy ilyen élettérbe nem tud beilleszkedni, vagy idegen élettér érdekét kívánja oda becsempészni, elvesz, kitermelik magukból az egészséges szellemiségű népek.

Eckhardt Tibor — a modern Czillek — a fenti politikának volt a hordozója. Halála után követői sokszorozott erővel munkálkodnak ezen.

Oláh György a *Kanadai Magyarság* c. lap több számában állítja elénk „a nagy politikus”-t úgy, hogy k ö v e t e n d ő példa legyen a külföldi magyarság számára. Lefesti a nagy politikus körülményeit, hogyan és miért került Amerikába. Az Eckhardt amerikai útjának körülményeit szemléltetve, bőséges anyaggal szolgálnak a Magyar Parlamenti Napló 1939-40, sőt a 41-es üléseken e tárggyal kapcsolatban, a Nyilaskeresztes Párt képviselői részéről. Ezen túlmenően, iratok találhatók a Magyar Nemzeti Bank 1939.

szeptemberi könyveiben — a tartalék arany kiadásáról, majd a magyarországi General Biztosítónál, ezen arany biztosításáról, majd a Savoya c. olasz hajózási társaságnál. Eckhardt Tibor és az általa vitt magyar aranyszállítvány amerikai útirányát mutatva.

Parlamenti viharos ülések naplójából kiderül, hogy a miniszterelnök — gróf Teleki Pál — az országgyűlés tudta és beleegyezése nélkül adta oda Eckhardtnak a Nemzeti Bank bentlévő aranykészletét, azzal a céllal, hogy a már érezhető II. világháború kitörne, abból külföldön ellenkormányt alakítsanak. 1939-ben már — ilyen nagy politikus volt Eckhardt, de akkor még a háború csak szóbeszéd tárgya volt, és csak egy európai átjáró Danzig körül. Hogy azután, hova lett az Eckhardt által az USA-ba vitt arany — titok. De nem volt titok a szovjet megszállók fegyverekre támaszkodó kommunista kormány előtt, mert Szálasi Ferenc és mozgalmá kontójára írva — mint „lám ez is a rovásukra!” címen számtalan magyar élet esett áldozatul. Senki sem lépett közbe, rágalomhadjárat az életben maradtak része ma is, úgy a külföldi, mint az otthoni hatalmasoktól.

Az „Élet-tér”-be, ha a „követendő példás” politikus nyomain indulunk, és idegen „Élet-tér” törekvéseit szolgáljuk külföldön, az európai „Élet-tér”-be olyan körülményeket vihetünk be, amelyek hazánkra és népünkre új Dózsákat, új Mohácsokat credményezhet, ahelyett, hogy független, magyar nemzeti Magyarország valósulhatna meg. Nekünk pedig az kell. És ehhez nekünk minden adottságunk megvan.

Legyen áldott Dózsa és társainak emléke, mert példája, hogy mi lehet a vége, ha nem ismert célok szolgálatába szerződünk.

SZENT ISTVÁN NAPJA UTÁNI GONDOLATOK

Szent István névünnepe alkalmából, ebben az évben is — mint az előzőekben — a szent király érdemeit méltató, igen megható, kegyes, szép írásokat olvashattunk. Méltatták érdemeit, fennkölt szellemiségét és a rettenetű igyekezetét, hogy magyar népét felemelje és beilleszthesse az európai nyugati kultúrkörbe. Olyan igyekezettel cssetelik az írók, hogy szinte látni véli az olvasó, micsoda erőfeszítésre van szüksége, hogy a „pogány-barbár” véreit kimentse clesett állapotából.

A szöveg, amit életünk folyamán ez alkalommal kapcsolatban olvasunk, alig tér el az előző évi szövegtől. Talán csak annyiban, hogy az írók túl akarják szárnyalni egymást a magyarság lekicsinylésében. Nem tudják másképpen mérni Szt. István nagyságát, csak a korabeli magyarság — elődeink — lekicsinylésével.

Mária Terézia tette kötelező nemzeti ünneppé az 1770-es években, adják tudtunkul.

A mai magyarságnak tehát még mindig a Mária Terézia által kötelező módon kell ünnepelni úgy, ahogy az osztrák-római császár kötelezte. Nem pedig úgy, ahogy a valóságnak jobban megfelel, s ahogy a magyarok ünneplik az Országépítőt.

Akad-e valaki, aki elhiszi, hogy az osztrák-római császárt áhítatos lélek készítette arra, hogy „kötelező nemzeti ünneppé” tegye e napot, akár Szt. Istvánnal, akár utódaival szemben...? Éppen ez a Habsburg uralkodó az, aki leküldötte Erdélybe Bécsből báró Róth generálist, magyart, székelyt mészárolni. Mária Terézia magyart, székelyt mészárló igyekezete elől menekültek a tömegek Besszarábiába és Moldovába, halálra kínzott gyermekeket, özvegyeket és égő falvak romjait hagyva maguk után. Nyíró József *Mádéfalvi veszedelem* c. könyvét kínáljuk olvasásra azoknak, akik jövőre is írni készülnek úgy, ahogy Mária Terézia elrendelte...

Jómagunk azon gondolkodunk, hogy mi készíti a II. világháború után idegenben élő magyarságot arra, hogy még mindig úgy emlékezzenek Szt. Istvánra, ahogy azt idegen uralkodó előírta... Csak nem jár vissza az idegen uralkodó szelleme kísérteni...? Miért nem próbálkoznak szabadon, függetlenül keresni-kutatni az igaz magyar történelem után külföldön? Itt kint rendelkezésükre áll sok minden, ami otthon nem volt meg, vagy hamis volt. A Habsburg-korszak alatt a magyar közoktatás, a közszellem mind hazug és hamis irányítás alatt volt, de külföldön találhatunk őszinte törté-

nelmi munkákat is. Éppen a Szt. István példája mutatja, hogy velünk, csak mint az Egyház szentjét akarják ünnepeltetni, letakarva ezzel a történelemben kevés olyan magasra emelkedő Országépítőt, nemzetvezetőt — mint Szt. István volt.

Azon is gondolkodni lehet, hogy az írók hogyan látják a Szent István korabeli Európát...? Vagyis, azt a „nyugati kultúrkört”, amelybe beépíteni akarta pogány-barbár fajtáját a Nagy Király...? Ha a mai kialakult országhatárokat, népi társadalmakat látjuk — tévednek. Európában jóval később alakul ki az élet lehetőségeihez szükséges körülmény, mint a Földközi-tenger afrikai medencéjében.

Akik olvastak a mai Európa kialakulásáról szóló leírásokat, láthatják, hogy a volt római településeken kívül alig volt más emberi település. Úttalan utak, óriási erdőségek, mocsarak váltják egymást. A visszamaradott emberi társadalmak törzsekben, csoportokban kóborolnak. Az egyszerű törzsekből kisebb-nagyobb csoportok alakulnak... Az enyészet eltemeti a római korabeli romokat. Később, mikor városokat építenek már, pl. Augsburgot, észre sem veszik, hogy azt ráépítették egy másik városra. Röviden, Augsburgot, Augustus császár városára építették, és csak 1911-ben vették észre, akkor is véletlenül...

A keresztény kultúra Közel-Keletről indult ki. Mielőtt elérte volna Nyugat-Európát, évszázadok teltek. Ezalatt generációk merítettek belőle előbb, és munkálták is. Nyugat-Európába a hunok birodalmán keresztül jutott el. A hun birodalom területén élő népek, törzsek — akár tetszik a „nyugati kultúra mimóza-lelkű” képviselőinek, akár nem — éppen az úttörők között voltak.

A könnyebb megértés végett egy kis visszapillantás...

Attila egyik fiának a görög császár a keresztapja. Tehát Attila sem pogány. Atilla unokája Odovacar — aki hivatalosan megdönti a Római Világbirodalmat, a legfőbb segítője Severin pápának, aki még mielőtt a Római Birodalom megdőlt volna, már Róma keresztény püspöke. Severin pápa hún volt.

Gejza fejedelem királyi koronát kap a kelet-római keresztény császártól, tehát Gejza is keresztény volt. Sarolta, Szt. István édesanyja, akit a kelet-római császár házában neveltek — keresztény volt. Feltehetően korának rendkívül kiemelkedő, értékes asszonya volt, mert a nyugati írók nagyon leértékelik személyét. Egyébként az erdélyi Gyula — tisztséget jelent abban az időben — szintén keresztény volt. A pannonthalmi kolostort, az esztergo-

mi székesegyház, amelyre majd a „nyugati kultúra” hordozói ráépítik azt, amelyet a II. világháborúban bomba rombol le, így adván tudtára a késői unokáknak, hogy a romok alatt Árpád-házi keresztény székesegyház van — Gejza fejedelem és Sarolta építették. Vajk — nem pogány név volt, hanem ősi magyar név.

A keresztény egyház, a római birodalom összeomlása előtt évszázadokkal megalakult. A történelemben rövid pár évszázad alatt, politikai törekvések központja lett. Ezért következik be az egyházszakadás Kr.ú. 359-ben. Bizánc marad a kelet-római keresztény császárság központja. Rómából indul ki a Nyugat-római Keresztény Császárság. Az egyházszakadás oka, mint látjuk, hogy a politikai és gazdasági törekvések, vagyis nagyon is világias érdekek eszköze lett az egyház... Magától értetődik, hogy a római egyház éppen ezen földi érdekek kikapcsolására, a hívő lelkek szolgálatára indult útnak...

A Római Birodalom területén éltek a keresztényeken kívül valóban olyan törzsek, akiknek külön isteneik voltak, legnagyobb tömbben éltek az európai területen lévő részekben — gótok — ariánusok. Hitték az Atya-Fiút, de nem tisztelték a Szentlelket.

A keleti- és római egyház azután igyekezett a kívülállókat a maga oldalára irányítani. A törzsi kiskirályokat, vezéreket, fegyveres támogatásukra is megnyerni. Ez az idő, mikor még Európában országhatárok nincsenek, így pl. a gótokat, a keleti-nyugati római keresztény egyházak azzal kívánják megnyerni, hogy „hazát ígérnek” nekik valahol Európában...

Atilla unokája, Odovacar, megdöntve a római birodalmat 476-ban — őt viszont Nagy Teodorik gót király megölette —, 40 évig a gótok ülnek Rómában. Csak ezután érkeznek majd Itáliából Európa belseje felé hittérítők és misszionáriusok... Az ő munkásságuk folytán kezd majd kialakulni Európa.

Az első európai keresztény császárságot a frank Nagy Károly alapítja meg, a VIII. században. Anyja — a var.

Több idegen író egybehangzóan írja le, hogy addig, amíg kialakul az első nyugat-római keresztény császárság — valószínűen egy forrásból merítenek — Európa vér-sár tenger. Bár vannak törzsek, akik önként hódolnak, keresztvíz alá hajlanak, de akadnak, akik egy szálig elvesznek a gyilkos harcokban. Akadnak, akik menekülnek. Ezek vagy régi isteneiknek hódolnak, vagy bizánci hitűek. Lévé a kelet-római keresztény császárság régebbi, az egyház hódítása is előbb elérte őket.

Az akkori korszellemet olvasgatva, Nagy Károlyék „kegyes” térítését elítélni nem lehet. Medici Katalin jó pár száz év múlva még, egy éjszaka (Szent Bertalan éjszakája) 25 ezer ember torkát vágatja el vallási türelmetlenségében. Vagy nézzük éppen Mária Teréziát, aki „kötelezővé” teszi a Szt. István ünnepét ünnepelni, de a nagy király utódait mérsároltatni „kegyes” eljárásnak minősíti. Vagy, ha tudjuk, hogy pl. 1600 februárjában elevenen elégetik Giordano Brúnót a római piactéren, mert azt hirdeti, hogy az általunk ismert világegyetemen kívül más világegyetem is van a világon, és hirdetni meri a „szabad gondolkodást”, hogy ti. az egyénnek joga van azt gondolni, amit ő akar... Mindezek tudatában állíthatjuk, hogy Szt. Istvánnak a saját korában több baja volt a „nyugati kultúra” terjesztőivel, mint a saját fajtájával...

Mikor kialakult az első nyugat-római keresztény császárság, az akkori európai népek nem tudtak írni-olvasni. A régi római birodalom területén írás-olvasás volt, a hunoknál rovásírás.

Kr.u. 547-ben Szent Benedek megalapította Monte Cassinóban az első Benedek-rendi kolostort. Természetesen római-, vagyis latin nyelven. Ez lett az egyház hivatalos nyelve. Gót lett volna a hivatalos nyelv valószínűen, ha akkor lett volna már gótírás...!

A Bencések rendje lesz a nyugat-római egyház adminisztratív szerve.

Nagy Károly a Bencéseket telepíti be. Így a Bencések lesznek a nyugat-római keresztény császárság kultúrájának megalapítói.

Szt. István ezért „éppen” a Bencéseket telepítette be, mert más rend az ő idejében még nem volt. Azok a „lovag-rendek” is jóval később alakulnak ki, amelyeket „betelepítettek” Istvánnal... csak Szt. László korára.

Fulda, Szent Gallen, Solesmes, Monserrat, épültek a Bencés kolostorok. Az egyház többi rendjei majd a Bencésekből alakulnak ki.

Nyugat-Európa területét a Bencések, félretéve törzsi-népi, ország- és nyelvi határokat, „egyházkerületekre” osztanak fel. A keleti részekre menekülöket, „töredék-népnek” s lévén már keleti egyház híve nagy részben, „pravoszláv”-nak nevezik E jelző később „szláv” formájában íródik majd. Fajra- és népi különbségre való tekintet nélkül e gyűjtőnév adja meg majd annak az egyre nagyobb egységnek a nevét, amelyet „szláv” tömegnek — napjainkra „szláv” tengernek ismerünk.

Napjainkra úgy „kialakult” Európa, mint a bibliai Bábel. Egynyelvű, egyvérű népek nem értik egymás nyelvét. A Hun Birodalom területén élő népek — amely akkor még a mai Ausztriát is magába foglalta az Enns folyó-

ig — a Tisza folyón túlra, a mai Erdélybe, vagy Etelközbe, az ott élő magyarokhoz mentek. Nagy Károly hódítói, misszionáriusok stb... a Tiszán nem mertek túl menni. A Tisza vonalától nyugatra eső részekben maradt avarok fölötti győzelem — nem úgy igaz, ahogy azt írva találhatjuk... „Megsemmisítő”... Kegyes Hazugság.

Igazság az, hogy az avarok választott vezetője Tudun, népe nevében vette fel — tehát csatlakozott — a nyugat-római keresztény császársághoz...! Ez lett a vesztük...! Azonnal elvesztették a függetlenségüket, földrajzi területeiket és népüket szétforgácsolták egyházi kerületekbe... Felszívódtak a környező „töredék” „pravoszláv”, „szláv” vagy „gót” népekbe.

A Tisza folyó vonalától keletre eső magyarok úgy nézték ezt a beolvasztást, mint mi nézzük az erdélyi véreink eloláhosítását...

A Bencések pedig beírták a Szent Galleni „nagykönyvbe”, hogy a pogány avarok eltűntek ... Igazuk volt, ha úgy nézzük...

Mit jelentett ez az egyházkerületekre való bontása népeknek-országoknak. Szent István kora utáni példával mutatunk rá, mikor a Nagy Király által biztosított nemzeti függetlenségüktől csalárdul megfosztottak.

Nagy Lajos — Anjou-házi — idejében „három tenger között hunyt el Észak - Kelet - és Dél hullócsillaga...” Röviden, három tenger között magyar vérrrel kellett védeni az egyházi érdekeket...

Hunyadi Jánosék a török ellen védték Nándorfehérvárt, ezt a régi avar központot. Mikor óriási áldozatokkal visszavették a töröktől, két héten belül ki kellett üríteni, s átadni egy olasz érsekségnek — mert annak birtoka volt — egyházkerületileg. A mi korunkra Nándorfehérvárból Belgrád lett.

Ebben az évben került a kezünkbe *Muraköz története* címen egy füzetecske, írója közigazgatási tisztviselő volt valamikor Csáktornyan, a Zrínyiek fészkeben. Ebből a kis füzetből megtudjuk, hogy Muraköz elvesztének legfőbb oka az volt, hogy egyházkerületileg, a zágrábi érsekséghez tartozott. Így mikor a trianoni határokat húzták, átirták a szintiszta magyar Muraközt is Jugoszláviának.

Az Árpádok után függetlenségét veszített magyarság, a Hunyadiak alatt lett ismét független. Emlékezzünk Mátyás király korára, mikor minden európai udvar Budavára felé nézett... Jött a török háborúskodás... Mikor a török haderőt Budaváránál a magyarok legyőzték 1686-ban, még nagyobb szerencsétlenség érte őket, Habsburg Lipót csavarta ki kezükből a koronával együtt, a nemzeti függetlenséget is. Az a tc., amely kimondja az „ellen-

állási jog” eltiprását és „örök ajándékba adja” a Habsburgoknak Szent István koronáját. Az 1687-i törvény azt is előírja, hogy a magyarok „kötelesek magyarrá fogadni mindazokat a külföldi idegeneket, akiket betelepítenek”. Ezek a „magyarrá fogadott idegenek” néhány generáció után, az egész magyar szellemi irányítást átvették, a gazdasági életből a magyarokat kisemmiszték... A két világháború között — a trianoni Magyarországon — a legfelső vezetés 85 %-ban idegenek kezében volt. Pedig a Habsburg-házat az I. világháború végén detronizálták...! Egyházkerületileg, semmit sem változott a helyzet, Szt. István ettől óvta népét...! Rákóczi Ferencre az egyházi átkot a győri püspök hirdeti ki — a szász választófejedelem Szent István törvénye ezt kizárta volna, hogy magyart saját hazájában, idegen közösítsen ki...

Nem kell nagy erőlködés ahhoz, hogy láthassuk, hova lenne néhány generáció után a magyarság, hogyha ismét trónra ülhetnének Mária Terézia utódai...? A mi korunkban, a kornak megfelelő vádakkal irtanak — az egyi- ket, mert „nyilas volt”, a másikat mert „kommunista” volt...

1953-ban XII. Pius pápa kinyilatkoztatta, hogy — Magyarország felszabadulása esetére, az Egyház és az Állam viszonya többé nem áll vissza úgy, mint volt. Elkülönül. Az Egyház feladata lesz, hogy krisztusibb embert nevel, az Állam feladata, hogy magyarabb magyart, mert most látni, hogy a szegény Egyház közelebb van a néphez...

A vatikáni rádió, a Vatikán hivatalos lapja, sőt az amerikai Kat. Magyarok Vasárnapja is lehozta a pápai nyilatkozatot...

Honfoglaló őseink és Szent István országépítése, több mint ezer esztendővel ezelőtt, ezt az álláspontot képviselték.

A nyugat-római keresztény császárság azzal, hogy „intézményesítette” a királyi koronát, az így kialakuló népi-nemzeti érdeket alárendelte az egyházi érdekeknek. Ezáltal politikai és gazdasági világhatalom lett. Elért oda, ahol akkor volt, mikor a keresztény római császárság kettészakadt. Rövid pár száz év alatt. Ez az a kor, amelyet a Történelem úgy jegyez, hogy „...a sötét középkor”...

Csoda-e az, hogy az egyházi és világiak politikai és gazdasági versengése miatt veszélybe került az Egyház...? Hogy súlyos és megrázó történések sorakoztak...? Szent István idejében az egyház érdeke nagy veszélyben volt. Ha akkor a magyarok más utat választanak, és nem a nyugati egyházhoz csatlakoznak — ma másképpen nézne ki Európa.

Sem a magyarok, sem Szent István nem „a tekintély emelésére” kapta a

koronát, akkor nem lehetne „apostoli”, abban az időben Európában Magyarország volt a legnagyobb tekintély. Ha így lett volna igaz, ahogy írják, akkor kikötéseket nem tehetett volna. Már pedig tett... Legfőképpen azt, amit kb. ezer esztendővel később XII. Pius kinyilatkoztatott... „... hogy Egyház és Állam viszonya nem azonos...” Azután a legmesszebbmenő nemzetvédelmi és magyar közoktatási, népmvelői rendelkezéseket biztosított.

Hogy milyen szükség volt arra, hogy Szent István ezt a leghatározottabban biztosíthassa az egyháziakkal szemben, arra már Szent László korában szükség volt.

Éppen a magyarok csatlakozásával megerősödött egyház már követelőleg lép fel a magyarokkal szemben, a Korona jogán. Szent László az akkori pápához intézett levelében azt írja, ... szentséged jegyezze meg, hogy hol van a határ az egyház és az ország között, mert a seregeimmel mutatom meg. Szent László ezen levele a passau levéltárban olvasható...

Nem idegeneket telepített be Szent István — sőt a következő Árpád-házi királyaink sem —, hanem a még fellelhető hun-avar utódokat... Szent István nevelője lesz, mikor 8 éves a „nyugatról betelepített” Severini gróf. Horváth Mihály történészünk szerint, ez a Severini gróf alapítja a mai Tata nevű települést, Eszterházyak birtoka most. Rudnay Egyed — *Atila trilógia* c. háromkötetes művében olvassuk, hogy az Eszterházyak — akár ő is — hun származásúak. Szent István nevelője, ivadéka annak a Severin nevű pápának, akit Atila unokája, Odovacar támogat a pápai trónra és életében végig...

„Barbár, pogány őseink” tehát nem idegeneket telepítettek be, hanem „hazatelepíteni” kívánták fajtájukat. És innen következethetünk a közénk palántált „turáni átok” mesére is, hogy ti. a „magyarok széthúzó...” Hazugság ez is. Láthatjuk, hogy évszázadok távlatából is megkeresik a családi folytonosságot...

A hírhedt „St.-Galleni” rablótámadás a Bencés kolostor ellen, amelyet úgy kiszíneznék — „Magyarok rablókalandozásai a honfoglalás után” ... nem egyéb, mint az, hogy a St.-Galleni kolostorban tudták akkor még, hogy a különböző törzsekben élő hunok-avarok, milyen egyházkerületekbe lettek szétosztva...

Mindezek ismeretében, ha visszagondolunk honfoglaló őseinkre és Szent Istvánra, csak sajnálattal nézzük azokat az írásműveket, amelyek Szent István névünnepe alkalmával olvashatók. Láthatják, hogy minden

erőlködés hiábavaló, mert nem lehet kimosni Szent István utódaiból azt az óriási örökséget, amelyet hagytak reánk, a szabad, független örök Magyarország gondolatát.

EGY JÓKAI REGÉNY 100 ESZTENDŐS SZÜLETÉSNAPIJÁRA

Ez év augusztusában 100 esztendeje annak, hogy elhagyta a nyomdát Jókai Mór *Politikai divatok* c. könyve.

Azért említésre méltó e könyv megjelenésének évfordulója, mert a mű tartalma és a jelen körülményei között élénk hasonlatosság van. Akik végigolvasták Jókai „*Politikai divatok*” c. könyvét, feltétlenül rájönnek, hogy a tartalom, kísértetiesen egyezik a most élő magyar társadalom körülményeivel. Hogyha pedig kicsit messzebbre kívánnak tekinteni — pl. a többi népek felé — világosan felfedezhetik a most élő valamennyi nép társadalmában azon „divatos” figurákat, akik az élet napos oldalát maguknak akarják kisajátítani. Ez azonban nemcsak most, de mindig is így volt. És így is lesz.

Jókai könyvének utóhangjában megmagyarázza a tartalom némelyütt összefüggéstelennek látszó cselekményeit. Így megértünk olyan gondolatokat is, amelyeket nem írt le Jókai, de melyek leginkább ösztönözték belülről a nagy író, hogy megírja ezt a könyvet.

Az 1848-49-es magyar szabadságharc után, a 13. esztendőben került a könyv a közönség elé. Élő tanúi vannak még nagy számban a történelmi eseményeknek. Nemcsak „élő” tanúi, de élőholt szereplői is, akik felvett nevekkkel élnek valahol a hazában, távol saját házuktól, s akiknek szülőfalujuk a temetőkertbe már síremléket állított. Még telve vannak a börtönök nemcsak minálunk, de a mi fiainkkal az osztrák börtönök is...! A „fejvadászat” is folyik még nagyban ez időben.

Írja Jókai, hogy szeretett volna emléket állítani az 1848-as eseményeknek addig, amíg élénken élt benne minden apró részlet — a zászló lehatárolása után — naivan azt hívén, hogy „... ezt mind föl lehet támasztani a hamuból és ködből...” Azonban...

De átadom a szót a bevezetésben is a hallhatatlan írónak, hiszen úgyis méltatlan parány vagyok ahhoz, hogy magam keressem a szavakat ott, ahol Jókai szólhat...

Mire elkészültem a regénnyel — írja Jókai —, akkorra vége lett az alkotmányos korszaknak. Jött az átokterhelt Schmerling-éra. Százszorta rosszabb a Bach-korszaknál, mert „ez” egy becsületes abszolutizmus volt, amely kimondta azt az őszinte jelszót, amihez tartsuk magunkat — „Fizetni és száját befogni...” De Schmerlingék egy hazudott alkotmányosság színe alatt követtek el rajtunk erőszakot, s ha Bach kormányozni ránk küldte a németeket és a katonákat, azok tisztességes „idegenek” voltak, akikkel lehe-

tett beszélni, ha németül tudtunk, de Schmerling ránk eresztette azokat a hazánkfiait, akik gyűlöltek bennünket...!

Íme, mennyire szembeötlő a hasonlóság a jelen és a 100 év előtti eseményekkel...?!

Azonban nemcsak a fenti idézet, de a könyv tartalmának minden részletére megtaláljuk a hasonlóságot napjainkban.

Ez volt az indító oka annak, hogy a lelkem mélyén épült templom úrasztalára letegyem szívemből nőtt virágaim nem hervadó koszorúját, 100 évvel a fenti könyv megjelenése után.

Annak idején Jókai Mór is azzal a szándékkal örökítette meg ebben a könyvben az 1848-49-es esemény előkészítőit, szereplőit és áldozatainak emlékét, hogy letegyen érettük egy-egy szál virágot a magyar szellemiség templomának — a magyar irodalomnak — úrasztalára.

Jókai 1862-ben, amikor kiadta a *Politikai divatok* c. könyvét, pontosan azokat a képeket látta, amelyek most 100 évvel később is láthatók a magyar társadalomban. Nem sokkal — 13 évvel később, a történelmi eseményeknek, ezt írja:

— Az utcákon nagy volt a sár, az ég egészen nekikeseredve, akiknek nagyon jó emlékeztük van, még talán révedezik előttük, hogy ez a nap, március 15-e volt... Valószínűen nagyon régen el van az már feledve...

— Hja bizony, barátaim, a politikai divatok is csak olyanok, mint más divatok, míg fényes, míg új, az egész publikum hordja, mikor kopik, leve-ti, zsidvásárra kerül...

— Nemcsak a kabátnak, a salüpnak, a krinolinnak van divatja, jámbor barátaim — mi is együtt figurálunk abban, hányt-vetett emberek. Ma azt kiáltják, hogy „éljen!”, egy év múlva azt kérdezik, hogy „mégis élsz?”

Keserűen mondatja Jókai a regény egyik szereplőjével, hogy sokkal fájdalmasabb volt látni azt, hogyan fordul el, vagy mélyül közönybe az akkori magyar társadalom, a szabadságharc résztvevőinek még börtönben szenvedőivel szemben, vagy a hősök és vértanúk meghozott áldozataival szemben — mint a nagy nemzeti tragédia alkalmával temetni a holtakat.

Jókai 100 év előtti keserősége visszhangot ver a mi lelkünk falán is. Hiszen a hasonlóság itt is szembeötlő.

Politikai divatok ... egyszerűen felvenni és letenni elveket, mint a divat-jamúlt — talán még meg sem unt — ruhát. Miként a divatnak, úgy a politikának is megvannak a tervezői, kivitelezői, uralói, kiszolgálói. Sokan élnek

ebből. Sokan élnek ezért, de még többen halnak a politikai divatok hóhort-jáért. Attól függ, hogyan jövedelmezőbb...

A Szentírásból tudjuk, hogy Krisztus urunk földön jártában, tanítván a népeket, három alkalommal kifejezetten a férfiakhoz szólt. Egyik „utasítása” Krisztusnak az volt, a férfiak felé, hogy: „Vigyázzatok, farkas jár a nyáj között...” A magyar szabadságharc 1848-as szereplői — mint a következők is — ezt a krisztusi utasítást tették magukévá és Nemzetükért, a nyájért, meghozták áldozataikat, hogy a zsarnok farkast ártatlanná tegyék.

Jókai bemutatja nekünk a zsarnok farkas eszközeit, az elveket, mint ócska holmikat csereberélgető, hóhortos divatfigurákat. Látjuk a felelőtlen — férfinévre is méltatlan — férfiakat, felelőtlen, tetszelgő, feltűnési visketegekben szenvedő nőket, tűzrevaló pletyka ifjú és idős személyeket, szembeállítva a családjukért s Nemzetükért minden áldozatra kész tiszteletre méltó hitvesekkel — édesanyákkal... akár napjainkban...!

Azonban valami hiányzik Jókai könyvéből. De ez a valami nem is lehet benne abban az 1862-ben megjelent könyvben. Az a hiányzó valami ugyanis éppen az a tapasztalat, amely visszavezet bennünket a régi időkbe, a legrégebbi történelmi időkig visszamenőleg. Nemcsak azonosak az események a 100 esztendővel ezelőtti eseményekkel és talán gyászosabbak is, hiszen jelenünkben — cc. egy évtized alatt — kétszer ismétlődött meg ugyanaz a véres és ifjúságunkat a nemzeti Golgotára kényszerítő esemény. Azonban ha párhuzamot vonunk Jókai könyve és a legrégebbi történelem között is, akkor reménnyel telik meg a szívünk a Jövendőttel illetően. Jókai könyvéből is láthatjuk, hogy nemcsak a Történelem, de még a volt ellenség is azoknak adta a babért és a műemléket, akik becsületesen és nyíltan szembeálltak vele. Akik nem főrogtak az idők szelével, és nem lettek szolgálai ma ilyen, holnap olyan áramlatoknak, hanem kitarítottak.

A népek életében rendszerek jönnek-mennek. Hasonlatos ez a tengerhez, amelynek sima felületét néha-néha óriási viharok hasogatják, de a vihar elmúltával a tenger ugyanaz marad.

A mi magyar népünk átesett már néhány ilyen „viharon, divathóborton.” Túlélte már azt, hogy a pápa kiátkozza Rákóczi Ferencet, de másfél évszázad múlva, mégis a múltat őrző magyarok síró-nevető sorfala között, mint hőst, hozzák haza áldott porait idegenből. Műemléket nem a Rákóczi áruló tábornokai és áruló diplomatái kapnak, hanem a „Nagyságos Fejedelem” a hálás utókortól. Látjuk Jókait és kortársait, műemlékeit és a nem hervadó koszorúkat...

Azonban sehol sem látjuk azokat, akik velük együtt hódoltak akkor az idők divatjának.

Változnak a divatok. Jönnek-mennek. Megtörténik az is, hogy a többség ismét azt a divatot tartja időtállóknak, amelyet egykor azok viseltek, akik kitartottak viseletük mellett, akár a Golgotáig...!

Lám, Jókainak, Petőfinek, de valamennyi szereplőnek, akik egykor azt a viseletet választották — áldozatos honleányoknak, édesanyáknak — nevét imádságként említik ma is, akik vallják azt a régi divatot. Hol vannak a „szép hölgyek”, hol vannak a „férfiatlan-férfiak...?” És vajh hová tűnnek...?

Nagy tapasztalat nekünk ez a 100 esztendő könyv. Tanulság arra, hogy érdemes azért a „rég divatért”, amelynek 100 esztendővel ezelőtt is voltak viselői, elszenvedni a nagy kérdőjelet a kaméleonok szemében, akik leghangosabban kiáltották az „éljents”, s ma kérdezik „még élsz...?” Érdemes kitarítani az elvek mellett.

Szolgahadra szüksége van a „divattervezőknek”, fizetett „alkalmazottakra”... De egyenlő tárgyalófélként soha nem állnak szóba lakájokkal, szolgákkal és árulókkal, csakis azokkal, akik ugyanúgy, mint maguk a „divattervezők” a saját családjuk — vagy nemzetük — boldogulásáért dolgoznak, „tervezgetnek”.

Jókai Mór odafönről kortársaival látja a mennyei Magyarország ablakából, hogy a Történelem őt, őket és hozzájuk hasonlókat igazolta.

Mi pedig láthatjuk, hogy mindaz, ami a mában van, ismétlődés. A nagy nemzeti tragédiánk — ismétlődés, amelyet feltétlenül követ egy másik ismétlődés, a nemzeti feltámadás.

Legyen áldott poraiban is nemzeti szellemiségünk halhatatlan papja, Jókai Mór, aki ezelőtt 100 esztendővel kiadta *Politikai divatok* c. könyvét, és azzal új erőt adott a 100 esztendővel későbbi véreinek...!

KIK VOLTAK ERDÉLY LEGELSŐ LAKÓI...

A Montreálban megjelenő THE GAZETTE c. napilap 1979. nov. 17-i számának utazási rovatában, felhívják a turisták figyelmét Németországban Augsburg városára. Közlik a Székesegyház és a városháza képét is azzal a felírással, hogy — ezt a szép várost, Bavária szívét több mint 2000 évvel ezelőtt, Augsburg császár idejében, a rómaiak alapították. A városháza előtti parkban lévő forrás ma is Augustus nevét viseli. Azzal folytatja, ebből a városból indulnak utak más római alapítású városok felé, amelyek kb. abban az időben épültek, pl. München... stb. Augsburg több mint 400 évig volt a Birodalom szerves része — írják —, majd mikor a rómaiak elvonultak „szabad város” volt 500 évig. Végül olvashatjuk, hogy mind eme turistáknak való csodalátványosság csak 1911-ben került napfényre. Akkor is v é l e t l e n ü l. Mi mindent rejthet még méhében Földanyánk..?

A Római Birodalom egykor magába foglalta a mai Németországot, Franciaországot, Spanyolország részét, sőt a mai Angliát is. Röviden a Földközi-tenger európai medencéjét, de a Közel- és Közép-keletet is, az Afrikai-medencével, valamint a szigetvilágot. Palesztinában is ott voltak, helytartókkal kormányoztak (besúgókat is találtak). Jézus születésekor éppen Heródes volt a római helytartó Palesztinában.

A rómaiak visszavonulása után nem találunk olyan települési helyre, ahol hivatkozna valaki is arra napjainkban, hogy „római utód...” A visszamaradó népek törzsi vagy törzsszövetségi életben éltek. Az ún. „szabad városok” is később alakulnak. Hódító Vilmos, mikor partra száll Angliában 1055-ben, ott élő törzsekkel és azokat veszélyeztető „előbbi látogatóval”, a dánokkal veszi fel a harcot. Magyarországon, főleg a Duna vonalán — bár akad más folyók körül is —, a Dunántúlon, amely a rómaiak térképén már mint Pannónia szerepel. Erdélyben találunk aránylag legkevesebb római nyomot. Traján hídját, mint „római kultúremléket” említenek a románok, Dác kultúremlékét hangoztatni eddig nem hallottunk. Azután napjainkban szokás lett a „szumír” kőtáblákra való hivatkozás... Erre hivatkozott az az amerikai színész is, aki az 1976-os montreáli Olimpiász után, Romániába ment a kis Kemenes Anna „hazájába”. A tv-ben láttuk-hallottuk, hogy hangoztatja a „román 2000 éves kultúrát”. Ez is pl. „nyugati román kultúra”... Ezek a sumír kőtáblák Erdélyben pár ezer évvel előbb ott voltak, mint a románok, vagy rómaiak. Éppen csak az a „véletlen” hiányzott, amely — mint 1911-ben Augsburg római alapítását feltárta — ott lett volna...

A mai európai hódítások alatt, láthatjuk, hogy pl. Augsburg 400 évig, a mai Anglia csaknem 500 évig tartozott a birodalomhoz... Erdélyben azonban csak 170 évig voltak. Azután visszavonultak, mint később a török is visszavonult hazánkban 150 évi megszállás után.

A rómaiak Magyarországot — a Kárpát-medence és Duna-vonalat nem településre használták, ő s s z e k ö t ő főútvonal volt a birodalom európai és keleti tartományai között, kereskedelmi célból. Karthágó megszerzése után, a mai Angliából és Európa nyugatibb oldaláról Gibraltáron át folyik ez az útvonal. Ezt leginkább a Traján hídja is bizonyítja, hogy — kereskedelmi út — csupán. Traján hídjáról egyebekben beigazolódott, hogy nem római kultúra maradványa. Traján császár hódítása közben Mezopotámiában járván, az Eufrateszen látta meg, s azt Erdélyben leutánoztatta. Milyen kultúrát képvisel tehát Erdélyben...? Hol van itt a „folytonosság” bizonyítása...? A dákóromán elmélet alapja...?

Kik jártak a rómaiak előtt Hazánkban, Erdélyben, de legfőképpen a Kárpát-medencében, Duna-vonalon, hagytak-e nyomot maguk után, van-e jogunk nekünk is magyaroknak hivatkozni, mint „jogos tulajdonosnak” a „folytonosságra”...?

Dr. Toronyi Etelka (herceg Hohenlohe Lajosné, Argentína) 1974-ben kiadott egy könyvecskét. Címe „A Kárpát-medence a kultúrák bölcsője és a magyarok őshazája”. Ebben azt írja, hogy 1963-ban az UNESCO által „Prehistoria és kultúrák” címen megjelent munka, a legújabb archeológiai leletekre támaszkodik. Ez az UNESCO által kiadott könyv az európai legelső kultúrközpontnak a k ö r ö s i kultúrát jelöli, és azt mintegy 5-6000 évvel Kr. e. teszi. Ezt a fejlett városépítészeti kultúrát — fent nevezett könyv megállapítása szerint —, mint írja dr. Toronyi E. — „preszeszklok, szeszoklok, vagyis elő-székelyek” hozták létre. Ezt a feltűnő meghatározást és megállapítást az UNESCO szerzői, pár esztendővel ezelőtt, az Olt, a Maros és a Körös völgyében, és a Bánát területén eszközölt ásatások eredményei alapján mondták ki. Ui. a múlt évtizedben, vegyes nemzetiségű archeológusok, az Olt völgyében, Háromszék megyében egy „ős-szeszklok” várost, Erősdöt ásták ki. Ez a város, mintegy 5-6 ezer évvel Kr. e. épült előre meghatározott terv szerint, széles utcákkal, tágas kertekkel. Az itt élő lakosság többszobás, kényelmes, előteres házakban élt. A házakat a központban elhelyezett színes csempékkel kirakott kemence fűtötte. A házak ormát a székely fafaragáshoz hasonló díszek ékesítették. Több ezer esztendő épületek, a régmúltba vetített képei a jelen székely építkezésnek.

A kiásott Erősd romjai között talált edények rajzai, azután a Torockón a mai napig divatban maradt ékes rajzolatú, színes csempékkel kirakott búbos kemence. Más európai népeknél a domborkerámiáknak a művészetét csak jóval Krisztus után találjuk meg. 1967-ben — írja tovább dr. Toronyi E. a Vaskapu környékén ástak ki Lepinszki-vir község közelében egy 41 házából álló egységet a ráakódott földtömeg alól. Ezek sem össze-vissza, hanem tervszerűen voltak építve egymás mellé, teljesen azonosan, mint az előbb említett Erősd városban. Az alaprajz azonos Erősd város alaprajzával, a házak stílusa is. A Vaskapu környéki ásatásoknál felszínre került 33 db. embert ábrázoló szobrocska is. Az Erősd városi kerámiai edények százai kerültek színre. Végül a Gilgames-eposz, Arany János *Toldija* és Petőfi Sándor *János vitézének* szellemiségét hasonlítja össze dr. Toronyi E. — Ugyanez a szellemisége Arany *Toldijának*, vagy Petőfi *János vitézének*. Mélységes hit a Legfelső Erőben, — a jó és a rossz örök harca, az erények diadala a gonosz fölött, a hősi életszemlélet és a család tisztaságának eszméje.

Dr. Toronyi E. ill. az UNESCO által felsorolt magyarországi ókoremlékeken kívül — a családnevek, utcanév, városok, folyónevek, hegyek nevei honnan erednek? Pl. a Kárpát hegykoszorú neve? Pannónia — Nyugat-Magyarországon, Erdélyben az Olt körül —, ahol az ásatások voltak — mint olvastuk előbb a Bánátban is — a Barcaság néven ismert rész...? Vagy Debrecenben a Kandia utca neve — gyermekkoromban idejártam 1 fillérért kevert cukrot venni — Mit őriz ez a név ebben a többi magyar városok által is kimosolygott „maradi-ósd” városban...? Tóció néven ismert patakocska ma már a város mellett...? A Debre, Debris, az ó-görögben is előfordul. Ott is, mint a ma élő angol nyelvben „debris” romos, omladékos a jelentése. Tóció ugyanúgy az ó-görögben is iszapos, lápos folyót jelent. Valószínűen a Tóció folyócska valamikor sokkal jelentősebb volt, mint napjainkban... Arad, Zilah, Baja...?

Strabó — görög Strabos — szül. Kr. e. 66 és meghalt Kr. u. 20-ban. Görög térképrajzoló és utazó volt. Strabos térképezte fel az akkor ismert világot. Természetesen feljegyez minden említésre méltót a helyeken, amerre járt. Ő találja meg Mezopotámiában az Eufratesen a hidat, amely-nél bejegyzí, hogy „Traján császár Dáciában ezt utánozta le, annyira megtetszett neki.” Írja, hogy : ... az utolsó jégkorszak után, a ma ismert európai szárazföld kialakulásakor, a Földközi-tenger keleti és afrikai medencéjében, és a szigetvilágban már óriási kultúra virágzik. Az emberi társadalom tör-

zsekben, törzsszövetségekben, városállamokban él. Az egy földrajzi területen élő, egyfajta és egyvérű népeket a többiekkel a sorsközösség egymás mellé állítja. Királyságok, köztársaságok, érdekszövetségek alakulnak. Törvényeket hoznak, szigorú betartásáról gondoskodnak. A vízi törvényeik pl. olyanok — Strabo szerint —, hogy az példa lehet mindenkor. Családnevek alakultak már ki, dinasztiák, b i r o d a l m i gondolat és annak megvalósítása. Ugyanazt jelenti akkor, mint napjainkban — írja Strabo.

Elővettem egy ókori térképet — 1570-ből való feljegyzése az addig ismert világnak. Azután elővettem egy legújabbat. 1900. februári száma az Amerikában megjelenő National Geographik Magazinak. Majd Strabo feljegyzése után indulva, kikerestem a helyet, ahonnan kiindult a család, amely Strabo szerint a Földközi-tenger afrikai medencéjében, Közel- és Közép-keleten kialakította a „republicat”. Abban az időben vizeken történt a távolabb jutás. Így az volt az úr, aki úr volt a vizeken. Abban az időben a „vizek ura” a phöníciai nép volt. A birodalom élén pedig a Barca dinasztia volt...! Az abban az időben kialakuló Európába, fel a vizeken — Olt, Maros, ki indulhatott tehát... Ki adta a hegyeknek a Kárpát nevet...? Rodos és a mai Kréta sziget között egy másik sziget van... Neve ma is Kárpátos.

Tyre, a libanoni tengerparton van... Ma már jelentéktelen kis hely. Az angol lexikonok feljegyzik, hogy — épült Kr. e. 2800 esztendőben. Fejlett kereskedelmi város. Első, ahol készen előállított gyártmányokat vásárolhatnak messze földre — selyem, festékipar (Kr. e. 2800 évvel) és, hogy ez a város látja el áruval (kulturcikkkel) Babilonia, Syria, Persla vidékeket stb! És — mint írja az angol lexikon — ez a nép, amely építette annak idején azt az óriási kereskedelmi és kultúrközpontot, építi később Karthágót, Kr. e. 1100-ban.

Strabo feljegyzí, hogy az ókori népek az akkori „túl népes” részekből megindultak, vándoroltak az akkor még barbár Európa felé...

Természetesen a Nyugat felé vándorlás, évszázados, évezredes folyamat. A vizeken feljutnak Észak felé, a Kárpát vonaltól keletre eső folyók mentén is. Feltehetően ők adják a mai Kréta sziget ókori nevét — Kandia — is. Ezt őrzi valószínűen Debrecenben a Kandia utca neve. A Földközi-tenger mindkét medencéjében azonosnak található — minden átírás nélkül ma is — azonos települések nevei. A birodalomalapító Barca, Barcza név, pontosan így van írva ma is a mai Líbia területén — akár Erdélyben a Barcaság. Spanyolországi egykori helyüket Barcelona őrzi, Tyre a Krisztus előtti ókori kultúra központja. Beletartozik szervesen Mezopotámia is.

Az ismert sumir-akkád vitában tehát eldönti a kérdést az angol lexikonok tudósítója. Tyre = The Columbia Viking Desk Enciclopedia.

Az ókori 1570-ben megrajzolt térkép szerint — a mai Líbia, Barcza — az 1980-as legújabb térképen már Barqa — alcímben Cyrenia. Az ókori térképen a Barcaságban (Líbia) a következő nevek ma is = Béda, Zilah, Bir Zoltan (Zoltán fia, vagy kis Zoltán) Zelten, Hun. A mai Tunisziában (Karthágótól kicsit délre) Arad, Bea-Baja? — A mai Algír város alatt Blida (Atilla öccse).

Strabo feljegyzí, hogy Karthágót építő nép, az az őshaza nevét adta a város alatti tengernek, Zyren-tenger... Előbb azonban, a Kárpátok után, megkeresztelik a ma ismert Tiroli-hegyeket. Mikor a Pun háborúkról írnak a történészek, punok alatt azt a népet kell, értsük, amely nép Nyugat-Magyarországot Pun-Oniának keresztelte, mert a rómaiak már Pannóniát írják a térképeikre...

Hogy a Földközi-tenger európai és afrikai medencéjében talált, és a mai napig változatlanul megmaradt ősi nevek mennyit változtak eddig, Isten tudja — városnevek — törzsszállások, törzsszövetségek nevét őrzi-e, vagy szabad városok, a titkot évezredek rejtik magukba. Hunok, Baján avarjai és Karthágó építői, egészen közel vannak egymáshoz. Ha Tyre-t Kr. e. 2800-ban építették, 1700 esztendővel azután Karthágót, míg odáig értek, mindehütt maradandót alkottak.

1100-ban Kr. előtt, áll Karthágó. Az akkor ismert világ Thyre után leg-hatalmasabb gazdasági központja. A római birodalomnak szüksége van reá. Bárca, Hamilcar fia — Hannibál — mint írja Strabo — leopárdbőr kacagánnyal, mint „had-úr” néz a rómaiakra...

Sok vita volt már akörül, hogy honfoglaló apáink viseletében a párduebőr kacagány honnan eredhet...? Ugyanis ahonnan ezek a vadhordák beözönlöttek a „kultúr Európába, Ázsiába, ott párdue nincs” és honnan ered a mai „hadúr” szavunk?

Karthágónak el kell esni. A feljegyző szerint azonban az igazi ok nem az, hogy az „erkölcstelensége” döntötte meg. Ugyanis a győztes rómaiaknál az „erkölcs” alatta van a karthágói erkölcsnek.

Történelemforduló van. Európa kezd benépesedni, törzsi életből néppé formálódni. És a letelepedéssel járó fejlődő emberi igények, fejlettebb kapcsolatokat, kereskedelmi pontokat kívánnak. Több hasznat a vállalkozóknak.

Felhívjuk a figyelmet az amerikai történetíró Herold Lamb — Hannibal

c. könyvére. Akik tehetik ugyane szerzőtől olvassák el a *Sulejman the Magnificent* c. könyvet is. Ebből a magyarországi török háborúskodást ismerik meg valójában. *Hannibál* c. könyvében pedig a szerző a görög Strabo feljegyzéseit veszi vezérfonalnak. Mint előbb írtuk, Strabo Kr. e. 66-ban született. Mikor tehát Karthágo környékét térképezte, még „száj-hagyomány” is őrzi Hannibál emlékét, s azt Strabo feljegyzi. Akik ismerik Atilla hódításának irányát — már ahogy meg van örökítve — láthatják, hogy az, mintegy folytatása Hannibálnak a rómaiak elleni hadjáratnál. Röviden, hogy Atilla hódításának célja, a rómaiak által az őstől bitorolt örökség visszaszerzése, a római birodalom megbuktatása. Ezt azonban csak Atilla unokája éri el, Odovacár. Róla azt írja a nyugati történetíró, hogy „herulok királya”.

Ezt a kis kitérőt azért írtam le, hogy aki teheti, olvassa el a Hannibálról szóló könyvet, a Strabo-féle feljegyzésekért... sok ősi legendánknak eredetét találja meg benne.

Hódító Vilmos 1066-ban még véres harcot vív, hogy lábát megvethesse a mai Angliában. Árpád apánk 896-ban magyar birodalmat alapít, az elsőt az akkori Európában. — És dinasztiát. Ennek értékét akkor tudjuk felmérni, ha tudjuk, hogy a mai egységes Németországot csaknem egyezer év után, akkor is óriási nehézségekkel tudja összekovácsolni Bismarck, a sok kis királyságból. A honalapításnak azt a tehetségét, máról holnapra elsajátítani nem lehet. Itt nemcsak egyetlen vezéregyéniségre van szükség, de érett néptömegekre is. Később, mikor Szt. István megyékre osztja az országot, szemünkbe kell, tűnjön, hogy pl. Arad város, de több is — megye! Honfoglaló őseink, országépítő elődeink, ismerték a népünk történelmét visszafelé annyira legalább, mint mi...

A napjainban 2000 éves múltjukra hivatkozó románok, mint őslakosok, követelik Erdélyt — de azok is, akik e törekvéseket támogatják, a legnagyobb mértékben azt igazolják a művelt világ előtt, hogy az elmúlt idő alatt semmit sem fejlődtek...!

A mai románok követelésének alapján — mi magyarok több joggal követelhetnénk pl. Arad városát — települését — a mai Izrael állam területén a Holt-tenger medencéjében. És ha akadna, aki emiatt méltatlankodna, akkor románok adta példa alapján „háborús bűnösnek, gyilkos nyilasnak, fasisztának, nácinak” nevezhetnénk...

Az európai országhatárok kialakulásával, népek, nemzetek szaporodásával, egyre nagyobb jelentősége van a Kárpát-Duna Medencének. Az ott élő többféle népek érdekét, békés együttélését biztosítani tudó, ún. „vezető” népre volt és van szükség. Az Árpádok és Hunyadiak korában, a történelmi Magyarország területén élő népek érdekeit, békéjüket, sok esetben a honfoglaló magyarok áldozatvállalásával is biztosították.

1526-ban Mohácsnál a törökkel vívott harcban kivérzett a Magyar Nemzet. Az ország egyik része török megszállás, a másik része Habsburg uralom alatt van. A 150 évig tartó török megszállás után, 1687-ben megszűnt a független, szabad, nemzeti Magyarország. Az 1687/4. tc. szerint a magyarok annyira megörültek, hogy a Habsburgok felszabadították őket a török megszállás alól, hogy „hálából” a Habsburg-házra ruházták a Koronát, és a nemzeti függetlenséget biztosító ellenállási jogot. Ősi Alkotmányunk meggyalázása volt ez. Ezzel elkezdődött nemzetünk csaknem 400 esztendő tragédiája. A Habsburg-háznak nem a magyarság kellett, hanem a Kárpát-Duna Medence. Elkövetett tehát mindent, hogy a magyar fajtát kiirtsa. Hazánk kulcsterülete Európának, és ezen a kulcsterületen keresztül a Habsburgok kegyelmétől függött Európa és a keleti részek fejlődése is.

1688-ban már állanak a vérpádok Hazánkban a függetlenségüket követelő magyarok számára. Akasztófa-erdők szerte az országban. Magyar rabszolgákkal telnek messze országok rabszolga piacai, és magyar gályarabok húzzák idegen vizeken a hajókat. Zrínyi Ilona édesapja — Zrínyi Péter, Nádasdy, Wesselényi, Frangepán és Martinovics mint „összeesküvők” négyfelé vágatnak, és Erdély egyik városában Nagyváradon 6 napig az emberi roncok kifüggesztve állanak, augusztusi melegben, rovarok prédájára, emberek veszedelmére. Román nevet nem látunk sehol a magyar függetlenséget követelők sorában — de ott vannak a „szentséges császár” — ahogy ő nevezte magát — táborában. Napjainkban az ún. Emberi jogokat védők elé csak ezt az egyetlen történetet letennénk — mi lenne a véleményük. Vegyük mindezek mellé a még nagyobb — a nemzeti életnek, szellemi síkon való megsemmisítését. A közoktatás magyartalanító igyekezetét, történelmünk hamisítását.

Thököly Imre, Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos szabadságharca függetlenségünkért — „csak” forradalom, király elleni lázadás — néven lesz megörökítve.

Az 1867-es kiegyezés hozott megkönnyebbülést a Nemzetnek, de

amiért az 1848-as szabadságharc kezdődött — a Nemzet függetlenségét nem adta vissza. Magyarországra ráépítették az Osztrák-Magyar Monarchiát. Az I. világháború után, megdőlt az Osztrák-Magyar Monarchia Trianonban, és annak alapja, Magyarország károsodott legjobban... Szétdarabolták az ország testét. Véreinket — családokat — szétszórták.

Mi magyarok, a világ közvéleményéhez fordulunk, kérdezzük ... felelősek lehetünk-e mi mindazért, amelyet a Magyar Nemzet nevében, a magyar függetlenséget kezükben tartó, tőlünk idegen „koronás hóhérok” elkövettek akár hazánk területén élő más népek ellen, akár Európa ellen...?

Sem az I. sem a II. világháború nem a mi kezdeményezésünk volt. A két háború közötti trianoni Magyarországnak 7 millió lakosa volt. Az ország irányítói (állami V. fizetési osztályig) 85%-ban az Osztrák-Magyar Monarchia „itt felejtett” rétegéből tevődött. Az országban 3 millió koldus volt, 100 %-ban honfoglaló ősök ivadékai.

A románok részéről induló Wass Albert elleni támadásból látjuk, hogy dr. Szemák Jenő *Living History of Hungary* c. kiadvány miatt támadják. — Dr. Szemákot „háborús bűnös” náci-nyilas-fasiszta (szokott recept) jelzőkkel díszítve. Nevezett könyvet, a Sout California Egyetem adta ki először, az egyetem engedélyével adhatta ki Wass Albert ismét. Milyen titulust adnak a South California Egyetemnek...?

Dr. Szemák Jenő ükapja, Rákóczi fejedelem jogi tanácsadója volt. Ő maga igazságkereső. A bírói eskü kizárja, hogy politizáljon a bíróság tagja. Dr. Szemák betartotta esküjét. Törvényszéki bíró korában a fennálló törvények alapján ítélte el Rákosi Mátyást, és ezen törvények alapján ítélte el Szálasi Ferencet is. Rákosi idejében kikérték mint „háborús bűnöst”. A győztes hatalmak egyik legnagyobb egyénisége nem engedte át Rákosiéknak, azzal az indokolással, hogy dr. Szemák nemcsak magyar jogász, és az élő egyik legnagyobb nemzetközi jogász is, tehát nemcsak magyar érték. Módjában lett volna a hazátlanságban változtatni sorsán, ha „politikából” megalkuszik. Idegenek kegyelem segélyén halt meg.

Szálasi Ferencet az arra leghivatottabb Fórum — Izrael államügyésze Hausner, rehabilitálta — mentette fel — a zsidó vér-vád alól, az Eichmann

per kapcsán. Annak idején az amerikai újságok lehozták. A szabadföldi magyar sajtó a mai napig sem hozta le. — Bach-huszárok serénykednek a magyar sajtó berkekben.

Prof. Macartney — az angol történész — *October Fifteenth* c. munkájának Szálasiáról szóló részében azt írja, hogy Szálasinak magyar birodalmi tervei voltak...

Szálasi Ferenc tisztában volt azzal, hogy a „magyar birodalom” visszaállításának legelső pillére, a m a g y a r f ü g g e t l e n s é g visszaszerzése!

Ami nem sikerült évszázadokon át, és amiért annyi élet- vér- és könny-áldozatot hozott Nemzetünk, a felséges Isten akaratából és a nemzet boldogulásáért bitót is vállaló magyar férfiak akaratából sikerült. A történelmi magyar határok visszaállítása tehát csak idő kérdése, mert nemzetünknek a joga biztosítva van ehhez.

Új világ van kialakulóban. Európának ma sokkal inkább szüksége van és lesz Délkelet-Európára, mint összekötőre. Európának ott azon a helyen olyan népre van szüksége, amely vezető szerepét nem „harácsolásra”, hanem a többi népekkel békésen élve, érdekeiket összehangolni tudja.

A kialakuló Új Európának nem Trianont módosítgató, vagy ilyen-olyan formában unió-kat szervező csoportokra, hanem a történelmi Magyarországra van szüksége, s lesz egyre jobban... A történelmi Magyarországnak pedig Erdély szerves része, Horvátország Fiumével „társ-ország”, mint volt 700 éven át.

Lehet-e a románság ott vezető, ahol szükséges a békés együttélés, a mai Románia pedig nem a békés megoldást keresi, hanem az ott élő népek k i r t á s á v a l akarja magának az egyeduralmat megteremteni...

A két háború közötti román értelmiséggel volt kapcsolatunk. Ők úgy látták, mint mi az elkövetkező Új Európa képét. De a II. világháború után ezt a román réteget Pauker Anna és „munkatársai” pontosan úgy irtották, mint Rákosi Mátyás és „munkatársai” a magyarokat — fejdázatokkal, a napjainkig tartó „fejdázattal” szerte a világon...!

Fentiekben bemutattuk, hogy kinek van ősből joga Erdélyhez — az egész Kárpát-Duna-medencéhez. Meggyőződése, hogy magyarok otthon, de szerte a világban is készek arra, hogy megállják helyüket ezen az ősi örökségen, a Történelmi Magyarországon.